

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évtolyam 55. szám — 1941 március 7 péntek — Ára: 12 fillér

FONTOS MEGBESZÉLÉSEK BELGRÁDBAN

Pál kormányzó herceg sorozatos kihallgatásokat tartott, fogadta az angol követet is, ki előzőleg Edennel találkozott — A jugoszláviai angol konzulátusok az angol állampolgároknak hazatérést tanácsoltak

A bolgár király fogadta az oltani német csapatok főparancsnokát Cripps angol követ Moszkvában hosszasan tárgyalta Visinszky külügyi népbiztoshelytessel

A holland titkos szervezet 18 vezetőjét halálra ítélte a német hadbíróság

Az új balkáni helyzetben az általános figyelem Jugoszlávia magatartása felé irányul. Határozott híreket ebben a vonatkozásban nem lehet kapni, de mindenesetre érdekes, hogy a Német Távirati Iroda belgrádi jelentése szerint a Jugoszláviában működő angol konzulátusok körlelvélben azt tanácsolták a Jugoszláviában élő angol állampolgároknak, hogy számoljanak az elutazás lehetőségével.

Belgrádi politikai körökben kijelentették, hogy ilyen felszólításról — hivatalosan — még nem tudnak. Tény azonban, hogy az angol állampolgárok feleségei és gyermekei már a balkáni helyzet feszültségének kezdetén elhagyták Jugoszláviát és a távozásra már hónapok óta készülnek, amire mutat az is, hogy valamennyi angol állampolgárnak szabályszerű török és görög vízumra van.

Belgrádi jelentés szerint Pál jugoszláv kormányzóherceg esütörtökön hosszabb kihallgatáson fogadta Cvetkovics miniszterelnököt és Cincár Markovics külügyminisztert. A kihallgatáson a külügyminiszter fogadta Milanyics szófiai jugoszláv követet, aki jelentést tett a külügyminiszternek. Pál kormányzóherceg kihallgatáson fogadta még Maesek h-miniszterelnököt, valamint Kulovec államminisztert.

Campbell belgrádi angol követ a esütörtök esté órákban kihallgatáson jelent meg Pál kormányzóhercegnél. Campbell követ a hét elején Athénben járt és ott találkozott Edennel angol külügyminiszterrel.

CVETKOVICS NYILATKOZATA

A belgrádi újságírók egy csoportja esütörtökön felkereste Cvetkovics jugoszláv miniszterelnököt és kérdést intézett hozzá Jugoszlávia további politikai magatartásáról. Cvetkovics miniszterelnök kijelentette, hogy az ország felelős tényezői a legnagyobb figyelemmel kísérik a legújabb fejleményeket s mindent megtesznek annak helyes értékelésére. Az állam vezetőinek szemé előtt mindig az állam és nemzeti érdekek megővése, valamint az ország függetlenségének és integritásának megőrzése lebeg.

ANTONESCU HAZAINDULT BECSBŐL

Antonescu román államvezető mint ismeretes — Bécsben meg-

beszéléseket folytatott Göring marsallal. Egyes hírforrások tudnivaló, hogy a megbeszélések nemcsak gazdasági, hanem katonai és főleg a román terület légi védelmének kérdésével álltak összefüggésben. A kiadott hivatalos közlemény szerint a megbeszélések főcélja a közös érdeku gazdaságpolitikai kérdések rendezése volt és a tanácskozások a szoros német-román együttműködés jegyében folytak le. Antonescu esütörtökön külön repülőgépen hazaindult Romániába. Az asperni repülőtérén ünnepélyesen búcsúztatták, a német légihaderő egy százada részvételével katonai tiszteletadásban.

CRIPPS MOSZKVAI ANGOL NAGYKÖVET

Ankarából jövet újra a szovjet fővárosba érkezett és hosszasan tárgyalta Visinszky helyettes külügyi népbiztossal, — jelenti egy moszkvai távirat. — A szovjet rádióállomások három egymást követő estén valamennyi európai nyelven, így bolgár nyelven is, közölték annak a jegyzéknek a szövegét, amelyet Visinszky h. külügyi népbiztos nyújtott át a moszkvai bolgárkövetnek.

JOBB HANGULAT TÖRÖKORSZÁGBAN

Papen ankarai német nagykövet tudvalevően kedden adta át Hitler személyes üzenetét Inonü török államelnöknek. Ankarai jelentés szerint ott azt hiszik, hogy a török kormány már megadta a választ és ez már meg is érkezett Berlinbe. Azt is jelentik Ankarából, hogy Törökországban meglehetősen derűlátó hangulat uralkodik és remélik, hogy sikerülni fog a szőnyegen fekvő kérdéseket békésen megoldani.

Semleges sajtójelentések szerint Berlinben elvárják: az a tény, hogy a bulgáriai német csapatok nem vonultak fel a török határon, Ankarában megnyugtató hatást fog kelteni.

A BULGÁRIÁBA BEVONULÓ NÉMET CSAPATOK

mint a német hivatalos jelentés közli, a nehéz terepviszonyok ellenére terv szerint haladnak előre. Szófiai jelentés szerint Boris bolgár király fogadta List német tábornokot, a bulgáriai német csapatok főparancsnokát. Ugyancsak tegnap fogadta kihallgatáson a bolgár király Filov miniszterelnököt és Popov külügyminisztert.

A BOLGÁR HATÁRRA VEZENYELTEK AT A GÖRÖG EZREDEKET

Mind jobban eloszlik az a feltevés, hogy a görög-olasz viszoly békés úton lenne megoldható. Semleges körökben úgy látják, hogy az angol befolyás Athénben olyan erős, hogy a békekezelésnek előfeltételei is hiányoznak. A görög főparancsnok újabb tartalékos évfajratokat hívott be és az Alban hadszíntérré irányította őket, míg az ottlévő és már harcokat kiállt ezredeket a görög-bolgár határra küldik.

A GÖRÖG KÖVET NEM HAGYJA EL SZÓFIÁT

Érdekes, hogy a szófiai görög követ nem esatlakozott azokhoz a diplomatákhoz, akik az angol-bolgár szakítás után elhagyják a bolgár fővárost. A szófiai görög követ kijelentette, hogy nem lát okot ilyen lépésre, mert Görögország és Németország között nincs hadállapot.

WEYGAND TÁBORNOK ÚTJA

Jelentőseget tulajdonítanak Weygand tábornok Vichybe történt utazásának. A nap folyamán olyan jelentések jöttek, hogy már meg is érkezett francia Északafrikába tett szemleútjáról Vichybe. Később azonban a korábbi jelentésekkel ellentétben azt közölték, hogy Weygand még nem érkezett meg Vichybe. A jelek azonban arra mutatnak, hogy odavárik. Mértékadó francia körök halgatásba burkolóznak Weygand útja tekintetében, de kiszivárgott hírek szerint sűrűs tanácskozásra van szükség a távolkeleti és közkeleti helyzet alakulásával kapcsolatban. Főleg a Szíriával kapcsolatos angol tervek tesznek szükségessé francia állásfoglalást. Darlan Párisból Vichybe érkezett, hogy bekapcsolódjék a meginduló tanácskozásokba. Hutzinger hadügyminiszter, a fegyverszüneti bizottság tagja is résztvesz a megbeszéléseken.

Weygand tábornok tudvalevően a francia kormány afrikai teljhatalmú főnöke. Az ő jelentése az ottani helyzetről bizonyára nagy súllyal esik a latba. Itt említjük meg, hogy az angol alsóházban Butler külügyi államtitkár kijelentette, hogy Casablancában a fegyverszüneti bizottság német képviselői is ott tartózkodnak. Szerinte február eleje óta német tisztek, altisztek és sorkatonák nagyobb csoportja is érkezett a vá-

rosba. Casablanca francia Marokkó fővárosa.

Éjjel érkezett jelentés szerint Weygand délután megérkezett Vichybe és tanácskozott Petainnel. Weygand öt hónap óta nem volt Vichyben.

EDEN

ANGOL KÜLÜGYMINISZTER és Dill vezérkari főnök esütörtökön ismét Kairóba érkezett. Edennel Kairóban meg nem határozott napon megbeszélést tart a délafrikai miniszterelnökkel.

AZ IRAKI KÜLÜGYMINISZTER KAIROBAN

Nasief Sueidi iraki külügyminiszter esütörtök délután repülőgépen Kairóba érkezett. Útján nyilvánvalóan Edennel és Dill érkezésével van összefüggésben.

MORGESON

ANGOL HADÜGYMINISZTER

az alsóházban a hadügyi költségvetés heterjesztésekor mondott beszédében a keletafrikai hadműveletekről szólva kijelentette, hogy az olaszok nagyszerű ellentámasza és védelmi szempontból előnyös terepviszonyok kísérletük az előnyomulást. Foglalkozott az invázió veszélyével, amely szerinte főlöttébb időszerű. Ezzel szemben minden törekvésünk arra irányul, hogy a védelmi lehetőségeket javítsuk — mondotta. — A miniszter beszéde után az alsóház elfogadta a hadügyi költségvetést.

RENDELL SZÓFIAI ANGOL KÖVET

Filov bolgár miniszterelnöknek tett látogatása után kijelentette a belgrádi „Politika” munkatársa előtt, hogy ő maga mindent elkövetett, amit csak lehet a Bulgária és Anglia között fennálló közösség javára. Sajnálatlalt látja azonban, hogy küldetése nem járt sikerrel. Minden valószínűség szerint hétfőn, vagy legkésőbb kedden utazik el a bolgár fővárosból. A „Vreme” tudósítójának azt mondotta Rendell, a bolgár miniszterelnök kijelentette neki, hogy meggyőződése szerint Németország győzni fog.

FONTOS TUDNIVALOK

Meghosszabbították a cukorigénybejelentések átvételének határidejét.

Rendelettel szabályozták a hentesárk készítését.

Megállapították a rézgalic legmagasabb árát.

Dr Vásáry István debreceni képviselő beszéde és Reményi-Schneller pénzügyminiszter válasza a zárszámadási vitában

A képviselőház tegnap ülést tartott. Inánsly Papp Elemér előadó ismertette a magyar-német adóügyi pótegyezmény beikkelyezéséről, valamint a berlini Wintershall cégnek adandó adó- és illetékkezelvényekről szóló javaslatokat, amelyeket a ház vita nélkül fogadott el.

Téglássy Béla előadó az 1938—39. évi zárszámadást és a legfőbb számvevőszék jelentését ismertette.

Vásáry István beszéde

— Teljes tudatában vagyok azoknak a nehézségeknek — kezdte beszédét Vásáry István — amelyek az utóbbi esztendő során az állami pénzügyek vitelénél, az államgazdálkodás meneténél felmerültek. Tudatában vagyok és tudatában vagyunk azoknak a rendkívüli körülményeknek, melyek között nemzetünk élete az utóbbi évek során folyt, érezzük mindnyájan azt, hogy meglehetősen bizonytalanság előtt állunk, illetőleg, hogy minden erőnk kifejtésére egymás lehető megértésére és összefogásra kell törekednünk. Ezek az indokok nagy vonásban azok, amelyek engem arra bírnak, hogy a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentését magamévá tegyem.

— Ez az állásfoglalásom azonban nem teszi lehetővé ennek ellenére sem azt, hogy bizonyos észrevételeket a zárszámadással kapcsolatban az állami gazdálkodás vitelének formáit és tartalmát illetőleg ne adjak elő. Mint az előadó úr, én is megállapítom, hogy mind az igen t. kormány, mind a legfőbb állami számvevőszék teljes mértékben eleget tett annak a kötelezettségének, amelyet a törvény reáírt, ezzel kapcsolatban azonban formális szempontból meg kell mondanom azt is, hogy amíg a legfőbb állami számvevőszék törvényes kötelezettségének minden vonatkozásban teljes mértékben eleget tett, addig a mélyen t. kormány vonatkozásban ezt már nem tudom így megállapítani, mert a zárszámadásokat és a hitelintézetek kimutatásait véleményem szerint a törvényes határidőt meghaladó időben terjesztette a törvényhozás elé.

— Lehet, hogy túlzott kívánság az én részemről a határidőhöz való ragaszkodás, úgy érzem azonban, hogy az országgyűlést megillető költségvetési jog és annak szervek részét képező zárszámadási jog kellő felelősséggel gyakorolhatása érdekében történt annakidején a törvényhozás által az említett határidők megállapítása.

— Magát a gazdálkodás tartalmát illetőleg szintén kell bizonyos észrevételeket hangoztatnom. Meg kell állapítanunk a zárszámadás adatai alapján, hogy igen nagy összegre menő hiteltülpések történtek, előirányzat nélküli kiadások utalványoztattak, ellenben póthitel kérelmére irányuló törvényjavaslat egyetlen esetben sem terjesztett elő. Lehet, hogy a hiteltülpések és rendkívüli előirányzat nélküli kiadások némelyikére azt lehet mondani, hogy elődázhatatlanság esete forog fenn, igen nagy részére, nagyobb részére azonban ezt nem lehet elmondani és különben is a ténykörülmények előadásával igazolni kell, hogy a kiadás elődázhatatlan volt, azonban illet egyetlenség esetében sem állapíthatunk meg a zárszámadásból.

— Ha végignézzük az egyes t. tárcák gazdálkodását, körülbelül 7.5 millió pengőre mennek az építkezési többletkiadások, az épületátalakítási, épületfenntartási többletkiadások. Ezekre már nagyon nehéz volna azt mondani, hogy előre nem látható kiadások voltak.

— Nem a pénzügyi kormányzat hibájában rovom ezt fel, talán nem is az egyes tárcák élén álló miniszterek hibájában, azonban meg kell mondanom ezt és fel kell hívnom erre a figyelmet, mert évről-évre előforduló, ismétlődő esetekről van szó. Lehet, hogy el is kerül a tárcák vezetőinek figyelmét ez a körülmény, kérem kell azonban, méltóztassák azokat a szerveket, amelyek ezeket a munkálatokat közvetlenül végzik, a körülmények rendelkezésének pontos betartására készíteni.

— En amint nem tartom megengedhetőnek azt, hogy a törvény rendelkezése ellenére előzetes felhatalmazás nélkül ingatlanok pláne hitelbe adassa-

nak el, éppen úgy meg kell említenem azt is, hogy nem tartom azt sem megengedhetőnek, hogy az ingatlanok sokszázezer pengőre menő értékben előzetes törvényhozás felhatalmazás nélkül vásároltassanak és ezek mint előirányzat nélküli kiadások kezeljenek, mikor még azt sem lehet mondani, hogy elődázhatatlan kiadásról volt szó.

A kölcsönök nyújtásáról

— Az 1897. XX. tc. 42. paragrafusára amely szerint kölcsönök, hitelműveletek stb. csak a törvényhozás előzetes felhatalmazásával eszközölhetők. A gyakorlatban a törvény eme rendelkezését úgy látszik, az igen t. kormány úgy értelmezi, hogy kölcsönöket felvenni előzetes felhatalmazás nélkül fel nem vehet, kölcsönöket nyújtani azonban lehet törvényhozás felhatalmazás nélkül.

— Ha olyan kölcsönök nyújtásáról lenne szó, amelyek azután vissza is fizetnek, talán abban az esetben nem tenném ezt szóvá, azonban meg kell állapítani, hogy sok millióra menő előzetes felhatalmazás nélkül eszközölt kölcsönnyújtások nem egy esetben igen súlyos pénzügyi veszteséggel jelentkeznek a zárszámadások során. Itt van, amit a múlt évi zárszámadás tárgyalása során is voltam bátor megemlíteni, hogy egy sertéshizlalással foglalkozó alkalmi egyesülés igen nagyösszegű állami kölcsönt élvezett. Ebből az állami kölcsönből már az 1937—38. év során 451,000 pengő egyszerűen fogyatkozásba vétetett. Az 1938—39. esztendőben megint 305,190.61 pengő vétetett fogyatkozásba. Az indoklás szerint ez azért történt, mert ennek az alkalmi egyesülésnek a sertéshizlalás során vesztesége volt annak következtében, hogy a belföldi élő sertésárak és a felhasználó takarmányárak mellett veszteséges volt a sertéshizlalás.

— Ime itt van egy sokszázezerpengős kölcsön, amelyet előzetes felhatalmazás nélkül nyújtottak. Ebből a sokszázezerpengős kölcsönből két esztendő során már elveszett 750,000 pengőt meghaladó összeg. Kérdem, ha a kormány nem vehet fel százezerpengős kölcsönt, 750,000 pengős terhet azonban ilyen módon előzetes felhatalmazás nélkül vállalhat? Kérdem továbbá, vajon csak ennek az alkalmi egyesülésnek volt az indoklásban említett okok miatt vesztesége a sertéshizlalásból, — avagy másoknak is volt veszteségük ugyanilyen mértékben? (Nagy Ferenc: Azok nem kaptak semmit). Mi történik azoknak a vezetőségével? Ha mások veszteségét az állam nem vállalja, nem vállalhatja ennek az alkalmi egyesülésnek a veszteségét sem. (Nagy Ferenc: Teljesen igaz!)

— A helyzetet még súlyosítja az, hogy ezt a veszteséget az állattenyésztés fejlesztésére előirányzott 415,000 pengős hitelkeret terhére egyenlítette ki a földművelésügyi kormány. Ha megnézzük a költségelőirányzatot, azt hogy az állattenyésztés fejlesztésére kért 415,000 pengőt in concreto milyen célok szolgálatára kérték, ott nem találunk egy szót sem arról, hogy valamely alkalmi egyesülés által folytatott sertéshizlalás bekövetkező veszteségeinek megtérítésére szolgáljon ez az összeg, hanem ott azt látjuk, hogy a cél a falusi kisgazdáknak, szegény embereknek gazdasági érdekeit szolgáló ingyen, — vagy kedvezményes áron apaállatok, tenyészállatok juttatása volt. Most mégis azt kell látunk a zárszámadásból, — hogy ahelyett, hogy a kisemberek kapták volna meg azt a segítséget, amelyre ez a 415,000 pengőt kérték, ebből 305,000 pengőt elvisz egy sertéshizlalással foglalkozó alkalmi egyesülés. Ezt én nem hagyhatom szó nélkül.

— Van azután egy másik ilyen kölcsön is, amelyet a tokaji bortermelői pincészetek kapott. Ennek a szövetkezetnek 428,000 pengő kölcsön tartozása van, amely kamatmentes volt, elengedés folytán egyszerűen fogyatkozásba vétetett annak utána, hogy az elmult esztendőben már egy másik 400, ezer pengő is fogyatkozásba vétetett és 100,000 pengő üzletrész szintén elengedtetett, illetve elajándékozott. Tehát ennél az egy szövetkezetnél 928,000 P veszett el. Megint azt kérden, vajjon helyes és szabályszerű dolog volt-e mindezeket megtenni, tehát kölcsönt nyújtani, tartozást elengedni a törvény-

hozás felhatalmazása nélkül és fellelőszem a kérdést, hogy ennek a szövetkezetnek mindig vesztesége volt-e és ha mindig vesztesége volt, — (Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter megnyugtathatom, mindig vesztesége volt), vajjon nem helyesebb dolog lett volna-e ezeket a milliókra menő összegeket a szövetkezet bortermelő tagjainak, a kis szőlőtulajdonosoknak juttatni, közvetlen állami segítség útján, nem pedig lehetőséget adni arra, hogy egy nagy apparátussal és valószínűleg nagy javadalmazások biztosításával működő szövetkezet közreműködésével menjen el az egymillió pengő. (Gr. Esterházy Móric: Vissza kell fizetni!)

— Ugyanígy egy harmadik, a Tejszövetkezeti Központ. Nagyon érdekes az a könnyebb stílus, amelyben ezek a pénzügyi műveletek indokolva vannak, eme szövetkezetek működése körül azt mondja a jelentés, hogy 1,392,000 pengő utáni kamatokból 11,956 pengő — egyszerűen csak így — nem iratott elő, mert a kölcsönből 404,000 pengő a tárgyév folyamán kamatmentessé tétetett, azután a még kamatozó tartozás utáni kamatok címén előirányzandó 443,723 pengő kamat előírása mellőztetett. Mindezeket túlméltó az előző években fennmaradt, de tőkésített kamatokból 325,640 pengő elengedtetett.

— En azt kérdezem, vajjon mindezek a dolgok teljesen helyesek-e, vajjon kellő lelkiismereti megnyugvással lehet-e magyarázatnak elfogadni azt az általános kijelentést, hogy a szövetkezetek támogatására szükség van. Nagyon sok vállalatot és szövetkezetet támogat az állam kölcsönök nyújtásával, részint kedvezményes, részint kamatmentes kölcsönök nyújtásával. Például a Győri Ipartelep Részvénytársaság 250,000 pengő kamatmentes, 2,5 millió pengő mérsékelt kamatozású kölcsönt, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete félmillió pengő 2 százalékos kamatozású kölcsönt, a Hangya 3 milliót meghaladó kamatmentes kölcsönt kapott stb, nem említve azt, hogy például 1934-ben a Hangya 5 millió pengős állami ajándékot kapott, a Köztisztviselők Szövetkezete 3 millió pengőt meghaladó állami ajándékot kapott, pedig ha ezeket a gazdasági alakulatokat nézzük, még azt is meg kell állapítanunk, hogy ezek legnagyobb része több-kevesebb haszon kimutatásával dolgozik, igen nagyösszegű fizetéseket, illetményeket adnak és meglehetősen jelentős összegű tiszteletdíjakat folyósítanak.

— Ha nyereséget produkáló, ilyen illetményeket és díjakat biztosító kereskedelmi alkalmi egyesületek, részvénytársaságok, szövetkezetek, ilyen állami segítségben részesülnek, akkor egészen nyilvánvaló, hogy tulajdonképpen az állampénztár viseli jelentős részét ezeknek a nagy illetményeknek, igazgatósági, felügyelőbizottsági tiszteletdíjaknak.

Közgazdasági vállalkozások, melyeknél az állam érdekel

— Van azután egész csomó olyan közgazdasági vállalkozás, amelyben az állam érdekel igen nagy összegekkel, sok millióra menő összegekkel, amely vállalkozásoknak a gazdálkodásáról az állam és legfőbb ellenőrző szerve az országgyűlés, halvány fogalommal sem bír. Ezt megint nem hagyhatom szó nélkül. Ha az ezekben a gazdasági alakulatokban való részvétel közérdekből történik — mert csakis közérdekből történik — ha bizonyos közgazdasági vállalkozásoknak az állampénztár terhére való támogatása közérdekből történik, mert csak közérdekből történhetik, akkor nem szabad kétséget hagyni fenn abban a tekintetben, hogy ezeknek működése valóban a közérdeket szolgálta és semmi olyat nem tettek, mely a közérdeket ellentétes. Nem lehet, hogy a közérdeket szolgáló intézmények a maguk gazdasági tevékenységéről ne a köznek számoljanak el. Annyszor hallom itt ennek a bűnös liberális érának az elmúlása felett való örvendezést. Ha ezek az aktusok, ezek a pénzügyi műveletek annak következményei, hogy a közérdeket jobban kell a közterhére is támogatni és szolgálni és ezek a vállalatok nem a régi liberális felfogás szerint működnek, nem egyéni, vagy magánérdeket, hanem közérdeket szolgálnak, akkor ne vegyük magukra annak a letűntnek mondott rendszernek gazdasági köntösét és állami pénzzel gazdálkodván, ne az igazgatóság intézzen mindent a maga hatáskörében minden felügyelet és ellenőrzés nélkül és ne a közgyűlésnek, hanem a köznek szá-

APOLLO Filmszínház.

Minden nap:
Milliók felejthetetlen film
élménye:

A Manderley-ház asszonya

moljon el, amely más formában, mint az országgyűlés elszámoltatásában felelősségre vonásában nem jelentkezhetik. Ha ezek a vállalatok ezt nem teszik meg és nem hajlandók magukat nyilvános közellenőrzésnek alávetni, akkor annak a részükről való hangoztatása, hogy ők a közérdeket szolgálják a magánérdekkel szemben, semmi egyéb, mint közönséges hipokrizis.

Gróf Festetics Domonkos: Ugy van! Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter: Hát még ha tudná a törvényt!

Vásáry István: Lehet, hogy nem tudom a törvényt. Az is lehet, hogy a törvény — ezt a miniszter úr minden bizonytalansággal sokkal jobban tudja — nem jó. Ha pedig nem jó a törvény, akkor meg kell változtatni, jó törvényt kell alkotni és valóban biztosítani kell, hogy olyan törvények legyenek, melyek uralma alatt az, aki magáról a közérdek szolgálatát hirdeti, ki is áll és el is számol a köznek.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter: Rendben van, csak a kérdés, hogy mi a köz!

Vásáry István ezután az állami forgó kölcsön ügyéről szólott, majd így folytatta beszédét:

Hogy kell számolni?

— Van egy másik tétel is, amelyre szintén rá kell mutatnom. Ez a pénzügyi nyereség ügy. A pénzügyi nyereségre vonatkozóan a törvény azt a rendelkezést tartalmazza, hogy azt a Nemzeti Bankkal szemben fennálló adósság rendkívüli törlesztésére kell felhasználni. Ezen a címen egy 7 millió pengő körüli összeg be is fizetett rendkívüli törlesztésre. A pénzügyi nyereség azonban sokkal nagyobb összegű, majdnem 20 millió pengőre rúg, ha a pénzügyi tárcánál a Pénzverő kiadásait és bevételeit a zárszámadás szerinti összegek alapján összevetjük.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter: Nem úgy kell számolni!

Vásáry István: Elhiszem, hogy nem így kell számolni, de a pénzügyminiszter úr megnyugtatóan azt is nagyon bátor kijelenteni, hogy az állami számszék igazat adott nekem abban a tekintetben és megállapította, hogy a pénzügyi nyereség tényleg sokkal nagyobb összegű, mint amennyi erre a célra fordított. Magyarázatot ad továbbá a jelentés olyképen, hogy ennek az összegnek nagyobb része bizonyos tartalékként kezelte. Elhiszem, hogy jó célra szánta ezt a pénzügyminiszter úr, ha azonban expressis verbis törvényes rendelkezés van, akkor tessék a törvényhozástól engedélyt kérni arra, hogy talán jobb célra ez az összeg felhasználható legyen. Az állami tartozások közé minden tartozást fel kellene venni. Már egy alkalommal voltam bátor rámutatni arra, hogy vannak a kultusz tárcának bizonyos tartozásai a debreceni egyetemmel kapcsolatban, amelyek nem teljesítették és a tartozások között még sem szerepeltek. Fel kellene venni minden alapítványt — említettem ezt is egy alkalommal — mert vannak alapítványok a debreceni egyetemmel kapcsolatban internátus létesítésére, amelyek az alapítványok között felsorolva nincsenek.

— Bizonyos észrevételeket kell tennem az alapokra is. Általában nagyon sok olyan alap van, amelyet szerintem

Vigszínház mozgó

Az amerikai Metro filmgyár pazar kiállítású, gyönyörű zenéjű filmoperettje:

BALALAJKA

Érdekes, izgalmas, orosz történet.

Fősz.: NELSON EDDY — HAJMÁSSY ILONA.

mint alapot fenntartani és kezelni nem lehet. (Ugy van! balfelől), amely semmi egyéb célt nem szolgál, mint azt, hogy az állam gazdálkodásáról tiszta képet ne tudjunk nyerni. Nagyon kérem a pénzügyminiszter urat, méltóztassék ennek a kezelésnek lehetőleg véget vetni (Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter: Egyet értek!) és ezeket az alapokat beolvassani az állami zárszámadásba, hogy ezekben is tisztán lássunk.

— De rá kell arra is mutatnom, hogy van néhány alap, amelyek körül valami bajnak kell lennie, mert hihetetlen eredmények állapíthatók meg. A kivándorlási alap 5 millió pengőre értékelt ingatlanainál.

— Az önkormányzati testületek kárpótlási vagyona 12 millió pengő és az önkormányzatok 180.000 pengő körüli összeget kaptak a 12 millió pengő értékű ingatlan hozadéka címén, vagy pedig a múlt évben a dupláját kapták, ez azért történt, mert a főkegyenlevény céljaira egyetlen fillért nem ad, az alapítványi vagyon összege évről-évre esőken. Nem akarom folytatni, csak megállapítom, hogy vannak ilyenek. Kérem tehát a mélyen t. pénzügyminiszter urat méltóztassék erősebb kézzel beleszólni ezekbe a dolgokba, mert hiszen ezeknél az alapítványoknál majdnem egymilliárdos vagyon kezeléséről van szó a legújabbban létesített nem alapszerű kezelés alá eső összegekkel együttesen. Ha már most ezekből a beruházásokból és a többiek kivételével, akkor is ötszáz millió pengő kezeléséről van szó.

— Rá kell térnem az előző úrnak ama megállapítására, amely szerint lehetővé vált, hogy bizonyos tanulságokat vonhassunk le a közgazdasági élet alakulása tekintetében a zárszámadásokból. Ilyen tanulságok tényleg vannak és ezek bizony a számok tükrében elég szomorúak. Legelső sorban is azt kell megállapítanom, hogy az a költségvetési évi pénzügyi eredmény, amelyet itt tárgyalunk, az előirányzott 103.000 pengő bevételi többlettel szemben igen súlyos deficitet mutat. Ez 97 millió pengőre van jelezve. Ebből a 97 millió pengőből 10 millió pengő levonandó, mert költséfelhasználásokra engedélyeztetett. A 87 millió pengő azonban valóságos deficit, mert a 28 millió pengő forgótőkét nem lehet deficitelhárító bevételek tekinteni.

— Arra kell itt rámutatnom, hogy az utóbbi évek tanúsága szerint az országgyűlés költségvetés-megállapítási joga az államgazdálkodásban mind kevesebb és kevesebb hatóerővel rendelkezik, — mert a kiadásoknál a százalékszerű többlet az engedélyeztetés képest már 14 százalékos, a bevételeknél 8 százalékkal szemben már 17 százalékos, a közjogi bevételeknél 3 százalékkal szemben 14 százalékos.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter: A zárszámadási évben véletlenül nem volt egy, vagy két mozgósítás? Hogy lehet így beállítani?
Vásáry István: Rá fogok én téni erre is. Nyilvánvaló tehát, hogy az évről-évre esorbul az országgyűlés költségvetés megállapítási joga.

— Én azzal voltam bátor kezdeni a felszólalásomat, hogy sok rendkívüli körülmény fennforgását meg kell állapítani és ezek konzekvenciáit viselni kell. Megállapítom, a konzekvenciáját viselem, amely konzekvenciák alapján kijelentem, hogy a zárszámadást vizsgáló bizottság javaslatát elfogadom magamévá teszem, ennek ellenére is azonban meg kellett mondanom az észrevételeket ott, ahol a törvényes rendelkezések nem tettek eleget és kérem kell, hogy a törvényes rendelkezéseknek elég tétessék a jövőben. Mert soha

nem veszedelmesebb az, mint az ilyen rendkívüli viszonyok között, ha a törvényeket nem tartjuk meg és külfönsen ha a törvényeket az állam végrehajtó szervezete könnyedén mellőzi a végrehajtás során.

Vásáry határozati javaslata

— Ebből folyólag a házszabályok 138 paragrafusának (3) bekezdése alapján határozati javaslatot is vagyok bátor előterjeszténi kérvén azt, hogy „Az országgyűlés mondja ki, hogy a félelmi hiteltérítési jelentések a beérkezéstől számított tizenöt nap alatt a Ház napirendjére tűzessenek, hogy a zárszámadás a minisztertanácsal való közlés után való harminc nap alatt a Házhoz beterjesztessék és további tizenöt nap alatt napirendre tűzessék, hogy törvényes felhatalmazás nélkül kölesönök ne folyósíttassanak, hogy az eddig már folyósított kölesönök a törvényhozás előzetes felhatalmazása nélkül sem egészben, sem részben nem engedhetők el és annak feltételei az állam terhére nem módosíthatók, hogy ingatlanokat az állam részére csak a költségvetési vitán, vagy külön felhatalmazás alapján lehet szerezni, hogy a pót- és a rendkívüli hitelekre vonatkozó rendelkezések szigorúan betartassanak; hogy a bruttó számadási elv — amire a pénzügyminiszter úr már ígéretet tett —, valóban pontosan betartassék; hogy az állami tartozások közé a „közközlésügyi tárcának általam említett tartozásai felvéssenek az alapítványok közt az általam említett alapítványok beiktassanak, méltóztassék a mélyen t. Ház a kormány figyelmét felhívni arra, hogy harminc napon belül terjesszen elő javaslatot, amely szerint mindazon kereskedelmi társaságok, amelyek közérdekre hivatkozással kedvezményes állami kölesönöket élveznek, amelyeknél a részvények, vagy üzletrészek ötven százalékát meghaladó mennyiség az állam birtokában van és mindazon kereskedelmi társaságok, egyesületek és magánszemélyek, amelyek az 1931. XXVI. tc. és ennek hatályát meghosszabbító törvények, valamint az 1939. II. tc. alapján kiadott a javak termelését és forgalmát érintő kormányrendelet szerint közérdekből különös jogszabályokat gyakorolnak, számadásikat kötelesek nyilvánosan és pedig az állami számvizsgáló, vagy a Pénzügyügyi Központ és a Parlament ellenőrzése alá bocsátani.”

— Ezeknek előterjesztése után az említett indokokra való hivatkozással a zárszámadást vizsgáló bizottság javaslatát elfogadom. (Helyeslés a baloldalon).

Gróf Esterházy Mórle szövegét még fel a vitában.

A pénzügyminiszter válasza

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a vita szónokainak válaszulva elismerte, hogy a jelenléteket késedelmesen terjesztették be és hogy a most beterjesztett zárszámadás nagyobb eltérést mutat a költségvetési előirányzattól, mint húsz év óta bármikor, de mozgósítás sem volt húsz év óta.

A bankjegyforgalommal kapcsolatosan megemlítette a pénzügyminiszter, hogy három év alatt 500 millióról 1300 millióra emelkedett. Ez tökéletesen megfelel az ország megnagyobbdásának.

— Beszélni kell arról, hogy az emberekben van bizonyos nyugtalansági De ez nem arra vezethető vissza, hogy sok bankjegy van forgalomban, hanem ez hozzájárul az áhaborúhoz. A jó idegzetűek nem reagálnak rá, csak a rossz idegzetűek.

Végül a pénzügyminiszter az egy- és kétpenzűs bankjegyek bevezetésével kapcsolatosan kijelentette, hogy erre kizárólag nyersanyaghiány miatt került sor, mert a mostani időkben a fémeket sokkal fontosabb célokra kell felhasználnunk.

A pénzügyminiszter ezután kérte a zárszámadás elfogadását. (Megjegyzésük, hogy a pénzügyminiszter beszédének bővebb kivonatát lapunk záruláig nem kaptuk meg.)

A Ház a zárszámadásvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vette és a kormánynak a felmentvényt megadta.

Ezután az elnök indítványára a Ház ülését bizonytalan időre elnapolták.

A holland titkos szervezet vezetői közül tizennyolcat halálra ítélte a hágai német hadbíróóság

A fővádoltat négyszeres halálra, három más vádlottat háromszoros halálra ítélték

Amszterdam, márc. 6. (Német TI) A hágai német hadbíróóság szerdán fejezte be 43 holland állampolgárnak, egy titkos szervezet vezetőtagjainak a bűnperét. A vádirat a vádlottakat szándékos kártevés, kémkedés és orvátmadással vádolta és hangoztatta, hogy a vádlottak mérgeggel és savakkal német katonák ellen gyilkos eszközöket készítettek elő.

A titkos szervezetnek az volt a célja, hogy minden eszközzel megnehezítse és lehetetlenné tegye Hollandiában a német megszálló erők életét. Angol győzelem esérére a vádlottaknak vezetőállásokat ajánlottak fel. A németeket mérgezett cseruzákkal, rajszkek-

kel és italokkal akarták ártalmatlanokká tenni.

Egy vádlottat négyszeres halálra ítélte a hadbíróóság, ötödik bűncselekményért pedig tízevi fegyházzal sújtotta. A fővádoltat háromszoros halálra és 15 évi fegyházra ítélte, ezenkívül halálra ítélt még 16 vádlottat. Egy vádlottat 5 évi fegyházra és 500.000 hollandforint pénzbüntetésre, egy másikat pedig 4 évi fegyházra és 100.000 hollandforint pénzbüntetésre ítélték. Két fiatalkorú vádlottat a vizsgálati fogság beszámításával börtönbüntetésre, hat vádlottat felmentett a többi vádlottat másfél évtől hét évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtotta a bíróság. (MTI)

A német munkaközvetítők felveszik a munkára jelentkező zsidókat

Berlin, márc. 6. (Német TI) Mint a Berliner Börsenzeitung jelenti, újabban egyre több munkára jelentkező zsidót vettek fel a munkaközvetítő hivatalok, hogy a német munkaerőket fontos állampolitikai feladatok számára felszabadítsák és a tartalék munkaerőket

minél jobban kiaknazzák. A zsidókat zárt csoportokban veszik igénybe és ha alkalmasnak bizonyulnak, komoly munkára is beosztják. A zsidó munkások teljes munkabért kapnak, de szociális kiegyenlítő adója címén külön adót rónak ki rájuk. (MTI)

Rendelet a hentesárúk készítésének szabályozásáról

A kormány rendelettel szabályozta a hentesárúk készítését. A rendelet értelmében hentesárúkat csak a következő minőségekben szabad forgalombahozni:

1. Vörösarúk (párisi krinolin, virsli, szafaládé) legfeljebb 22 százalék nyers fehérrú felhasználásával.
2. hússajt legfeljebb 10 százalék nyers fehérrú és 10 százalék sertés nyeseledékhús felhasználásával.
3. disznósajt kétféle minőségben, úgymint fejsajt, a sertés fejnek, a sertésnyelvnek és sertés nyeseledékhúsának felhasználásával, húrsajt, a bűrnek, esontról levált nyeseledékhúsak és vérenek felhasználásával, fehérrú felhasználása nélkül.
4. kolbászarúk fehérrú felhasználása nélkül, legfeljebb 60 százalék sertés hús felhasználásával.
5. nyári szalámi fehérrú felhasználása nélkül, legfeljebb 70 százalék sertés húsból.
7. téli szalámi.
8. kenőmájás legfeljebb 40 százalék nyers fehérrú felhasználásával.
9. májas és véreshurka legfeljebb 10 százalék fehérrú felhasználásával.
10. fekete hurka fehérrú felhasználása nélkül.
11. lóhúskészítmények, mégpedig vöröskelbász és egyéb hentesárúk leg-

feljebb 12 százalék nyers fehérrú felhasználásával és lóhúsból készült tartós szalámi legfeljebb 25 százalék nyers fehérrú felhasználásával.

Fehérrú alatt a sertészsír, a sertés-hajat és sertésszalonnát kell érteni.

Kimondja továbbá a rendelet, hogy forgalombahozni csak toka és basaaljasszalonnából, valamint angol hásseríesszalonnából készült étkezési szalonnát (semegecszalonnát, kenyérszalonnát) szabad. Nem vonatkozik ez a korlátozás az egyszerűen sózott, pácolatlan fehér szalonnára. Az angol sertésszalonnából készült étkezési szalonna nem lehet em-nét vastagabb. Ez a rendelet április 1-én lép hatályba.

A rézgálic maximális ára

Az árkormánybiztos most kiadott rendeletével a nagy kristályos rézgálic legmagasabb gyári és vizsonteladási árát az ország egész területére egy-egesen az alábbiak szerint állapította meg:

Gyári eladási ár 100 kg-ként 115 pengő, nagykereskedői eladási ár 100 kg-ként 120 pengő, fogyasztói ár 100 kg-ként 124 pengő.

Az apró kristályos rézgálic ára a fenti árnak 100 kg-ként egy pengővel alacsonyabb, a brikett rézgálic eladási ára pedig 100 kg-ként egy pengővel magasabb.

96 szerelmes levél a bíróság asztalán

Igen különös esetet tárgyalt a debreceni törvényszéken dr Erdélyi Gábor bíró. A vádlott Morgenstein Gusztáv dohánygyári munkás volt, akit azzal vádoltak, hogy munkástársnőjét, Szilágyi Istvánnét súlyosan megkároslította és két éven át hitegette egy nemlétező völegény nevében és élelmiszeres csomagokat, pénzt szedett el a hiszékeny asszonytól.

A vád szerint azt mondta Szilágyi-nának, hogy egy jól kereső debreceni szerelő szerelmes beléje, feleségül akarja venni. Jó állása van a világi-tási vállalatnál, jó térj lenne. Szilágyi-ét örömmel fogadta a Morgensteinné útján jelentkező völegényt, fényképet is adott át, hogy azt a tárcájában hordja a völegény, akinek Morgensteinné a Szoboszlay Ferenc nevet adományozta. Hogy a barátság nagyobb legyen, sült kacsát, mindenféle jóval telt csomagokat vett át Morgensteinné azzal, hogy átadja a völegénynek, mert az szeretné leendő felesége tisztán mezteleníteni.

— Együtt még nem mutatkozhat-

nak, mert nem akarja hirbe hozni, csak az esküvő előtt beszélhetnek majd — mondotta Morgensteinné —, mert Szoboszlay igen komoly, érzékeny lelkű, szerény, szemérmes férfi. Leveleket írhat neki, hogy ilyen módon a felvilágát is megismerje, ne csak a főzni tudását.

A szerelmes levelek elindultak, Morgensteinné válaszolt is a levelekre, mégpedig igen forró szerelmes hangon. A bíróság előtt 96 levél bizonyítja a szerelmi levelezés megtörténtét a nemlétező völegénnyel. Szilágyi-né, amikor már nagyon sürgette a találkozást a szép leveleket írogató Szoboszlayval, Morgensteinné kitálalta, hogy elvitték a völegényt Budapestre mint politikai foglyot és a kiszabadítására, hogy ártatlanságát bizonyítani tudja, védőt kell fogadni. Ezen a módon 300 pengőt vett át a völegényt féltő Szilágyi-nétől.

A nemlétező völegény feleségével csalo asszonyt négyhónapi fegyházra ítélték el a terhelő vallomások alapján. Az ítélet nem jogerős.

Hungária filmszínház.

Rendkívül érdekes film
A kegyelmes úr rokona

Nézzé meg Ön is ma:
5, 7, 9 órákor!
HIRADÓ!

Meghosszabbították a cukorjegy igénybejelentések átvételének határidejét

Az igénybejelentések át vétele a jövő héten is tart

Az új cukorjegyekhez szükséges igénybejelentési lapok felülvizsgálatával és átvételével járó tömegmunkák elvégzésének meggyorsítása végett a körzeti irodák személyzete megerősített.

Mivel azonban az igénybejelentések benyújtásával kapcsolatban ennek dacára torlódások álltak be,

figyelmezteti a közlélmzési ügyosztály az érdekelteket, hogy az igénybejelentések átvétele az egyes körzeti irodákban a jövő egész héten is tartani fog s így azok a háztartások, amelyek e hétről lemaradnak, a jövő héten is jelentkezhetnek.

Közlélmzési Ügyosztály.

Százötvenzredik esetben nyújtottak első segélyt a debreceni mentők

A derék debreceni mentőknek nevezetes esete volt tegnap: a százötvenzredik segélynyújtás.

Debrecen városában a tűzoltóság a mentői szolgálatot 1906 szeptember hó 1. napja óta látja el. A mentői szolgálat bevezetésének az érdeme Veszprémi Zoltán nyug. főispánné és dr. Dereakassy István tűzoltó és mentőorvosé. Dr. Dereakassy István a budapesti önkéntes mentőegyesület első tagjai közé tartozott s amikor Debrecenben telepedett, már kiképezte elsősegélynyújtásra a tűzoltóságok tagjait, a rendszeres mentői szolgálat ellátására azonban csak évek múlva kerülhetett sor.

Harmencöt és fél év óta szolgálja Debrecen város tűzoltósága a különböző érdekeket akkor, amikor baleseteknél, szerencsétlenségeknél elsősegélynyújtás kell, vagy a magukkal tehetetlen betegetek kell kórházba, klinikára lakására szállítani. Ez alatt az idő alatt a tűzoltóság tagjai fáradságot nem kímélve éjjel-nappal rendelkezésre állottak a közönségnek és igyekeztek minden körülmények között ellátni nehéz szolgálatukat. Különösen nehéz volt a szolgálat a háború alatt, amikor a betegszállításokat egyedül elvégezni nem tudták, így a katonaságtól is kaptak a szolgálat ellátására mentőautókat, mert máskülönben a reugeteg sebesülteket szállítani nem tud-

ták volna. A román megszállás alatt igen sok nehézség merült fel a szolgálat ellátásában, különösen éjjel, amikor a kivonult mentőket az oláhok több ízben ki akarták fosztani, pénzüket, ruhájukat el akarták szedni. A mentők erőyes fellépése után azonban ettől a szándékuktól elállottak. Halálból aztán az oláhok elvitték a tűzoltóság egyetlen mentőautóját és években keresztül lófogatú mentőkocsikkal kellett a szolgálatot ellátni.

Dr. Dereakassy István nyugalomba vonulása után 1936 január hó 1-én dr. Tökés László vette át a tűzoltó és mentőorvosi állást s látja el közmegelegedésre mind e mai napig.

A mentői kivonulás és esetek száma az utóbbi időkben, amióta az egyetemi klinikák megnyitáltak, rohamosan növekedett. Volt olyan nap, nem is egy, hogy a mentőknek 25-30 kivonulási esetük volt. Ezt különben azért hoztuk a közönség tudomására, mert tegnap volt a mentőállomás 150.000-ik esete.

A mentők által szállított 150.000-ik személy neve: Berenesi Andrásné Debrecen, Deberdó uca 28. szám alatti lakos, akit a mentők, mint szülőnőt szállítottak a szülészeti klinikára.

A SZERETET...

A tének még érzik valami az utójakéből, de arcunk körül már a tavaszi szellő játszadozik, inceskedik. A járókelők tekintete a tavasz után kutat... Mi pedig, akik e hó 5-én délután átléptük a mi szeretve tisztelt Tili néni szobája küszöbét, úgy éreztük, azt látjuk, hogy egyenesen a tavaszba érkeztünk a szemünk előtt feltárló virágos asztalt látva, érezve a mi Tili néni lélekének kiáradó melegségét, szembogarának felénk csillogó fényűsugarát... hangjának bársónyos puhóságát, melegségét... Tavasz volt! És dacára annak, hogy olyan szép vendég koszorúval fonta körül az asztalt, melynek őszszekelő gyémánt szeme ő volt... Dacára annyi nő szájnak hangunkban a halk altatódászzerű melódia dominált.

A Kossuth uccai egyházzrész aszszonyait érte az a kedves kintintető megtiszteltetés, hogy teára hívta meg a Kossuth uccától távol lakó Tili néni.

Talán önzőnek neveznek azokat a szerető lelkeket, kik jussot tartanak a mi Tili nénihez... Azért helyesbítem kifejezésemet és a mindnyájunk Tili néni-jének nevezem, mert őt a jó Isten választotta, hívta el Erdély földjéről, hogy Debrecennek — nekünk adja, mint áldást és ajándékot.

A mindnyájunk Tili nénije örökre hív marad a Kossuth uccához, hova annyi édes emlék köti. A Dóczy intézetnek nagyasszonya, őrangyala, génusza — a mindnyájunk Tili nénije, lelki frissességgel ölelt keblére, egyszerre, vagy egyenkint bennünket; amint tekintete megpillent rajtunk.

S az a kedves figyelem, olyan megható, lebilincselő volt, mikor ott láttuk Baja Mihály nagytisztelőt urat, a költő-papot is mellette, mint a Kossuth uccai egyházzrész lelkipásztorát, hogy az alkalmas pillanatban felemelje lelkünket az Isten trónusáig, a Krisztus lábához, hogy mi is, mint a bibliai bűnös aszszony felkeressük a Jézust; kérve bocsássá meg ha vétettünk...

Mi pedig hallottuk a biblia szavain keresztül: „Uram bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek...”

S ezt a késő esti órákba nyuló drága emléket lelkünkbe zártuk azzal az óhajjal, hogy az Isten éltesse és áldja meg még igen-igen sok esztendővel a mindnyájunk Tili nénijét, hogy az ő élete is úgy viruljon, mint az asztalt szegélyező drága hóvirág.

Veressné Főző Erzsébet.

Kováts Andor egyetemi tanár külügyi vonatkozású előadása

Dr. Kováts Andor egyetemi tanár, a kisebbségi jogi intézet igazgatója, aki — mint ismeretes — irodalmilag külpolitikai témákra is foglalkozik, esütörtökön a Déri-műzeumban a Népszereű Főiskolai Tanfolyam keretében nagy érdeklődéssel hallgatott és fényes közönség jelenlétében tartott előadást a magyarság mai lelkületéhez legközelebb eső témáról, nevezetesen Erdélyről és Erdélynek még Románijánál maradt részeitől. Ismertette Erdély múltját, majd a román megszállás alatti sorsát, ezek közül különösen Kolozsvár életét, kitért Bukarestnek, az egykori Romania Mare-nek fővárosi állírjeire, végre az augusztus végén hozott belvederei döntőbírósi határozatra. Ezután elmondta, hogy Erdélynek még milyen nagy területei maradtak román kézen, amelyek azonban az isteni és emberi igazság szerint nekünk még visszajárnak!

A termet színültig megtöltő előkelő közönség a legnagyobb tetszéssel hallgatta végig dr. Kováts Andor egyetemi ny. r. tanár kitűnő előadását és az előadást mind az előadás közben, mind a végén lelkes tapsviharral ünnepelte.

Az előadáson a Déri-termet színültig megtöltő közönség soraiban ott voltak Szeblo Zoltán és Zachár egyetemi tanárok, dr. Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, vitéz Nábárczy Béla ny. vm. főjegyző, dr. Tárján Oszkár HEV főtanácsos, Sőregi János múzeumigazgató és sokan mások.

Tizezer holdat akarnak ármentesíteni a Kösüly, Tóó és Kondoros szabályozásával

Az érdekeltek tiltakoznak a holdankénti 41.50 pengő hozzájárulás ellen — A három vízfolyás medrét ég ez évben akarják szabályozni

A Városháza dísztermében esütörtökön délelőtt 9 órakor nyitotta meg a Kösüly, Tóó és Kondoros szabályozásával kapcsolatban az érdekeltek értekezletét dr. Uzonyi Barna Hajdú vármegye főjegyzője. A terem zsúfolásig megtelt és nagy figyelemmel hallgatták az előterjesztéseket, szakvéleményeket.

Dr. Uzonyi Barna ismertette az érdekeltekkal, hogy a három vízfolyás szabályozásának terve elkészült, a minisztérium is jóváhagyta és az alispánt bízták meg, hogy tegye meg a szükséges lépéseket. Elmondotta, hogy 10.000 hold van víz alatt jelenleg és ezt a nagy területet csak szabályozással, a vízfolyások medreinek rendben tartásával lehet ármentesíteni. Bejelentette, hogy a tervekkel és költségvetéssel kapcsolatban észrevételeket adott be Debrecen városa, dr. Tamássy Géza tisztiorvos, dr. Balogh Sándor, Szemere József és Jóna István.

A vita megindulása előtt Molnár Endre műszaki tanácsos ismertette az ármentesítési törekvéseket. Rámutatott arra, hogy többször akarták már rendezni a vízfolyásokat, legutóbb 1922-ben, de az érdekeltek nem tudtak meg egyezni a költségekben, a miniszter sem hagyta jóvá a terveket és így nem indult meg a munka. Később végeztek magánosok, községek, úgymint Mikepéres, Sámson, Egyek, Szoboszló és Debrecen városa is ármentesítési munkálatokat, de nem voltak tekintettel a közönség érdekére és lényegében a vízfolyások olyan állapotban vannak, mint 1922 előtt.

A most elfogadott rendezés terve szerint a legnagyobb munka Debrecen földjére esik. Átmetszéseket nem csinálnak, csupán a Tóónál három helyen. A szennyvízszűrőnél, Téglavetőnél és a vízműtelepnél. A szennyvíztelepi átmetszés a legfontosabb, mert a Tóó medrét a debreceni szennyvíz lerakódása eliszaposítja és a város határára túl eldugulásokat okoz.

Az új szabályozásnál tekintettel voltak a gazdák érdekére és minden gazdának biztosítottak utat a földje megmunkálásához. A debreceni érdekelt terület 3800 hold, a költségeket holdanként 41.50-ben állapították meg, de ez még lehet kevesebb.

A baj egyik oka az, hogy a Tóó medre már nem elegendő a debreceni szennyvíz és nagyobb esők idején az esővíz levezetésére sem. A városból másodpercenként 120 liter szennyvíz zúdul a csatornákon át a Tóóba. A szennyvízszűrőtelep zsillpjait a nagy víz miatt állandóan nyitva kell tartani, hogy a víz át tudjon ömleni. Sárándon és Derecskén a meder feltöltődött és a Tóó völgye víz alá került. Nagy területeken nem lehet gazdálkodni. A rendezéssel kapcsolatos földmunkákat Debrecennek már 1911-ben el kellett volna végezni, amikor a város csatornázása megtörtént.

Bejelentette a műszaki tanácsos az érdekelteknél, hogy a MÁV vállalta a rendezéssel kapcsolatos földmunkákat, megerősítéseket. A HEV nem hajlandó a hozzájárulásban részt venni, pedig hozzá kell járulnia, mert a törvény kötelezi, mivel nem új csatornák létesítéséről van szó, hanem a meglévőak tisztításáról. Az állam a rendezéshez hozzájárulást ad, segélyt és ebből fogják már áprilisban megkezdeni a munkát. Az érdekeltek közül a községek már hozzájárultak, nem kifogásolnak, csupán egyet kérnek, hogy minél

hamarabb kezdjék meg a munkát. A kulturmérnöki hivatalban naponta tízen kéri, hogy vezessék le földjükéről a vizet, de ezt addig megcsinálni nem lehet, míg a Kondoros rendezve nincs, mert több vizet nem tud a meder befogadni. A város körül a telepek és kertek vizeit sem lehet addig eredményesen elvezetni, míg a Kondoros nem rendezik. A munkálatok nem egy évre terjednek, első sorban a három fő vízfolyást fogják rendezni, a polgármester már megígérte, hogy ősszel nagyobb összeget ad a munkálatokhoz. A három vízfolyást az ősszel már rendbe is akarják hozni.

Beszéde végén hangsúlyozta a műszaki tanácsos, hogy a rendezésből Debrecen városának és az érdekelt gazdáknak igen nagy haszna lesz.

Dr. Uzonyi: Nem hatalmi szóval akarjuk megoldani a rendezés kérdését

Molnár Endre műszaki tanácsos előadása után dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző a vitát megnyitotta, rámutatott arra, hogy a rendezésre nagy szükség van. Az alispán a meghatalmazás alapján a gazdák érdekeinek figyelembe vételével fog eljárni. Nem hatalmi szóval akarjuk megoldani a rendezés kérdését, — mondotta, — hanem tárgyalások alapján az érdekeltek meghallgatásával. Ismertette az észrevételeket, elsősorban Debrecen városát, melyben azt emelik ki, hogy szükségesnek tartják a rendezést, ezért kéri a munkálatok megkezdését, de a költségekre most végleges határozatot ne tegyenek. Az árterületeket bővíteni kell, hogy a költség kevesebb legyen. Kéri a város azt is, hogy a tervek elkészítéséhez adott 8000 pengőt tudják majd be a rendezési hozzájárulás összegéhez.

A debreceni evangélikus egyház sokalja a 41.50-es hozzájárulást holdanként. Kéri azt is, hogy az egyháznak 50 holdas földjét is víz-telenítsék.

Hozzászólások

Dr. Tamássy Géza is sokalja a hozzájárulási összeget és szükségesnek tartja, hogy újabb műszaki tervek készüljenek, melyek megakadályozzák a károsodásokat a jövőben.

Dr. Balogh Sándor helyesli a munkálatok megkezdését, de azt kéri, hogy az állami hozzájárulást vegyék le a költségek közül és a maradékot vegyék osztási alapul.

Szemere József arra hívja fel a figyelmet, hogy több területe esik most számításba, mint régebben.

Jóna István az Acsádi-úti földdel kapcsolatban elmondotta, hogy 1876-ban egyhangú határozatot hozott a város a legelőknél a víz alól való felszabadítására, hogy 3000 holdat hasznosítsanak. Az arkokat a város költségén kell megcsinálni és a hidakat is megépíteni és rendben tartani. Indokoltnak látja az 1876-os városi határozatnak és az eredeti térképnek ismerettségét. Rámutatott arra is, hogy a Tóó tényleg nem elégséges ma már a víz levezetésére. A Kondoros vizét pedig az Acsádi úton a hőforrás víze növeli. A fürdő víze pedig a csatornákon át, a Tóóba zúdul. A kertekből és telepekről elvezetett vizet a mezőgazdasági művelés alatt álló földekre zúdították. Beszédét azzal fejezte be, hogy ha baj történt, nem a birtokosság az oka, a városnak kellett volna rendben tartani.

Jóna István beszédét nagy tetszéssel fogadták a gazdák.

Prohászka Jenő az evangélikus

LEGJOBB PARKETTA

"BERAKOTTA"

mert
nem gombásodik
nem szuva odik
nem recseg
hézagmentes, súrolható, portalan és
olcsó

már 8 P-től lerakva kapható

26-18 JOST FERENC

Parketta gyárban
Iroda: Nádor u. 4.
Telep: Luther u. 1.

egyház nevében a földjüknél vasúti átvágást kér, hogy a víz el tudjon folyni.

Csomor Gyula arról beszélt, hogy mindenkinek érdeke a víz-áradások elleni küzdelem, mert, ha kevesebb kenyér terem, azt nemcsak a gazdák érzik meg, nemcsak az érdekelt birtokosok sanylik meg. Nem lehet az érdekelt gazdákat tönkre tenni azzal, hogy csak ők fizessék meg a költségeket. Mindenki számára kell a szétosztásnál és akkor nem csak olyan sok senkire.

Csáky János arról beszélt, hogy sok a 41.50-es hozzájárulás. A parti birtokosok, akiknek földje nem terem eleget az áradások miatt, semmi módon nem tudják azt megfizetni. Megemlítette, hogy a város a földosztás után a Kádár árkot megtartotta magának, a meder és a part a városnak maradt, így az ottani birtokosok nem parti birtokosok, hanem partmenti birtokosok. A Kondoros medrének tisztításával kapcsolatban kijelentette, hogy azt a város rendezze, minthogy arra kötelezte is magát. Az érdekelt 376 birtokos vállalja a melléksátrónak rendezését és holdanként 10 pengővel hozzájárulnak. A többi költséget viselje a város, mivel nagyobb részt az ő vize folyik a mederben. A gazdákat kétszeres adó sújtán a terv szerint, mert a hozzájáruláson kívül még a pótdát is nekik kell megfizetni.

Pass László tb. evangélikus esperes hangoztatta, hogy 60-70 esztendő mulasztást kell rendezni. A vízvezető árkokat rendezni kell tartani, ha nem tartják rendben, hatósági úton kell azt elrendelni, mint a törvény előírja. Ezt nem csinálták meg és ezért van az, hogy a Kondoros vize magasabban van, mint a környező földek. A szabályozásnál nemcsak a partmenti birtokosok vannak érdekelve, akik nem tartották rendben az árkokat több, mint 50 éven át, hanem mások is. A költségvetésük az azt kéri, hogy a vízvezető okozta haszon arányában kell az elosztást megcsinálni. A város álláspontjához csatlakozik, hogy kezdjék meg a munkát és később tárgyaljanak a költségek ügyében. Ha most nem kezdik meg a munkát, két év múlva belekerülhet másfélmillió pengőbe is.

Csáky János válaszolva Pass László tb. esperes szavaira kijelentette, hogy a Kádár árkot az érdekelt gazdák mérnöki utasítás alapján 1927-ben kitisztították.

Málnási Lajos azt kérte, hogy legalább 60 centiméteres legyen a folyások mélyítése, hogy a víz a földekről jobban bele tudjon folyni. Szükségesnek tartja, hogy a hozzájárulást minél többen viseljék, ne csak a legtöbb kárt szenvedett parti birtokosok, akiknek a földjére a másik földjéről is zúdul a víz.

Baglyas Márton az árkolásnál a parton töltést kíván még, beljebb emelni, mint a part széle, hogy nagyobb víz esetén szélesebb

mederben jobban haladjon a víz. Kiss József azt kérte, hogy úgy építsék a csatornákat, hogy a mályebb fekvésű helyekről is elhordja majd a vizet.

Molnár műszaki tanácsos kijelentései

A vita lezárása után Molnár Endre műszaki tanácsos válaszolt a felszólalásokra és elsősorban azt jelentette ki, hogy az elfogadott tervek átdolgozása azt jelenti, hogy tíz évre elhalasztják a szabályozást és addig tovább pusztít a víz. A munkát és a költségvetést egymástól elválasztani nem lehet, ilyen érveléssel nem is lehet foglalkozni. A törvényt azt megengedi, hogy az érdekeltet körét tágitás és így kevesebb költség jut egyre-egyre. Debrecen város 750 hektáros esatornahálózatával érdekelt a szabályozásban és ezért hozzá kell járulnia a költségekhez, mert neki is haszna van a víz jobb elvezetéséből. A várost a ter-

vek szerint 40.000 köbméter föld megmozgatása terheli, ezt kell elvégezni, vagy a költségeket megfizetni. Csomor Gyulának válaszulva kijelentette, hogy a költségeknek mindenkire való szétosztását a vízjogi törvény nem engedi meg.

Az értekezlet záróbeszédében dr. Uzonyi Barna főjegyző utalt arra, hogy alapos kilátás van arra, hogy az állam megfelelő segítyt ad a szabályozáshoz. Kérte a főispánt, aki jelen volt az értekezleten, hogy támogassa az érdekelteket illetékes helyen és minél nagyobb állami segítyt biztosítsanak. Felhívta az érdekelteket figyelmét arra, hogy felesleges fellebbezésekkel ne támadják meg majd a határozatot, melyet közszemlére tesznek ki, mert ezzel a munkálatokat késleltetik, már pedig az a legfontosabb most, hogy minél nagyobb területen, minél többet tudjunk termelni.

Ipari vásár megrendezését indítványozták az Ipartestület előljárási ülésén

Elismerés a vezetőség és a testületi tisztviselők iránt — Március 23-án lesz a közgyűlés

Az Ipartestület előljárási Galamb Ferenc elnöklésével rendkívüli ülést tartott. Galamb Ferenc elnök megnyitó beszédében utalt az elmúlt három esztendő munkásságára és gazdálkodásra, amelyet a mai előljárási és elnökség végzett. Az iparosság bizalmát fokozott munkával igyekeztek megszolgálni. Úgy érzi, hogy jó munkával készítették elő az új vezetőség jövő háromévi gazdálkodását. Köszöni az iparosok eddigi támogatását. Bármilyen kritika jöhet, állják, mert nem érheti őket gáncs a végzett nagy munkájukért. A romokat az előljárási eltakarította, az adósságoktól megszabadította a testületet, sőt ma már 20.000 pengő készpénzük is van, amit az új vezetőségnek átadnak.

Napirend előtt Csócsits Lajos előljárási tag mint az Iparosdalárda elnöke azt kérte, hogy az iparosok támogassák nagy lelkesedéssel megkezdett munkáját a dalárdáért. Törhetetlen akaratral vette át a dalárdát, melyet kulturális útján szeretne előbbre vinni. A vasárnap délutáni kulturdélutánra meghívta az előljárási tagokat. Kérte, hogy a dalárda 400 pengő segítyt emeljék fel.

Galamb Ferenc elnök megjegyezte, hogy már kérés nélkül 500 pengőt állítottak be erre a célra. Lajos Béla aljegyző terjesztette elő és ismertette részletesen a múlt évi zárszámadást. A költségvetés realis volt, a bevétel mindenütt emelkedett az előiránnyal szemben.

A zárószámadás 116.000. a költségvetés 60.000 pengős keretben mozgott. Zárószámadásból 1000 P előiránnyal szemben 9150 pengő, tagdíjakban 28.000 pengő helyett 28.380 pengő folyt be.

Pataky József alelnök a költségvetéssel kapcsolatban azt kérte, hogy állítson be az előljárási megfelelő összeget arra a célra, hogy ebből az ipari vásárt megrendezhessék, mert a vásár kiváló alkalom az iparosoknak arra, hogy bitűnő munkáikat a közönségnek bemutathassák. Legalább 2500 pengőt kér erre a célra. Erre azért is nagy szükség van, mert az Iparkamara nem rendez most TIKÁV-ot, tehát az Ipartestületnek magának kell akcióra lépnie. Ezenkívül azt kérte, hogy az iparoszállót jobban szereljük fel és a székház karbantartására többet adjonak.

Krisch Károly arról beszélt, hogy az elnök valóban szép munkát végzett a három év alatt. de

ezt a kiváló eredményt csak úgy érthette el, hogy fegyelmezett, jó tisztviselők vannak körülötte a testületben, akik ha kell, késő estig

A macsi halálos vasúti összeütközés ügye a debreceni törvényszék előtt

Három vádlottat ítélték el

A debreceni törvényszék dr. Fővénnyesi tanácsa csütörtökön egész délelőtti tárgyalta a macsi halálos vonat-összeütközés ügyét. Három vádlott került a bíróság elé: Gacsályi Pál MÁV állomáselőjáró, Dürög János váltókezelő és Lándori János mozdonyvezető.

A vádirat szerint az ő hibájukból következett be az, hogy két vonat a macsi állomáson 1939 október 13-án éjszaka összeütközött. A Balmazújvárosról indított vonat beleszaladt az állomáson várakozó, Debrecenből indított vonathoz. Fábrián Béla mozdonyvezető meghalt a helyszínen és Futaki János fűtő pedig igen súlyos sérüléseket szenvedett. A kocsi megrongálódott és az áruknak is kár esett.

Az állomás vezetője, Gacsályi engedélyt adott az ellenvonat indítására, de erről nem értesítette írásban a váltókezelőt és nem ellenőrizte, hogy a váltót jól irányította-e és a kivilágítás megtörtént-e? Az állomás vezetője elaludt és csak arra ébredt fel, amikor az összeütközés megtörtént. A váltókezelő, ha nem is kapta meg írásban az utasítást, hallotta, hogy két vonat találkozik az állomáson és mégsem irányította helyesen a váltókat s nem világitotta ki azokat. A találkozó vonatok így futottak egymásba azonos vágányon. Lándori Imre mozdonyvezető, aki Balmazújvárosról indult el tehervonattal, tudta, hogy egy másik vonat várja a macsi állomáson és hogy neki a harmadik vágányra kell befutni, elmulasztotta a kötelező óvatosságot. Látta, hogy a második vágányra fut, mégsem állította meg kellő időben a vonatot. A váltó sem volt kivilágítva, ő mégis tovább haladt és belefutott az állomáson lévő vonatba, melyet Fábrián vezetett. A két vonat egymásba szaladt, mert a fékezés, melyet Lándori alkalmazott, már ekkor már nem lehetett. Az sem segített, hogy Fábrián ellengőzt adott és visszafelé akart haladni a feljé rohanó vonat előtt, mert az ő kocsisora még mozgásban volt és az ellengőzzel csak növelte a bajt, mert kétfelől kapta mozdonya a lökést.

A vizsgálat során megállapították, hogy nemcsak az állomáselőjáró aludt el, hanem még a váltókezelő is aludt és csak az összeütközés robajára

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

is dolgoznak. Kifogásolja, hogy a tisztviselők fizetése igen csekély és a drágaság miatt legalább 10 százalék emelést javasol.

Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy az Ipari Vásárral kapcsolatosan a költségvetésben nem lehet gondoskodni, éppen ezért felhatalmazást kér a közgyűléstől arra, hogy ha a viszonyok megengedik, az elagott iparosok alapja pénzéből a szükséges összeget kölcsönvehessék a vásár megrendezésére. A székház fenntartására az összeg elég, az iparoszálló pedig tiszta és jó felszerelésű.

A tisztviselők fizetése ügyében azt javasolják, hogy mindenképp fizetését emeljék fel annyira, hogy abból a kereseti adójukat és az OTI díjakat kifizethessék.

Végül elhatározta az előljárási, hogy az évi rendes közgyűlést március 23-án délután fél 3 órakor tartják meg az Arany Bika dísztermében.

Az előljárási ülés Galamb Ferenc elnöki zárószavaival ért véget.

ébredtek fel és szaladtak ki az épületből.

Az előjáró azzal mentette magát a bíróság előtt, hogy teljesen kimerült volt, mert leváltás, szabadnap nélkül 571 órát volt szolgálatban. A váltókezelő is arra hivatkozott, hogy nagyon fáradt volt, azért aludt el. Lándori mozdonyvezető azzal védelmeztette magát, hogy nem ismerte a vonalat, mert először volt rajta. Sőt, esős éjszaka volt, nem látott, 36 óras szolgálat is kimerítette, ezért nem tudott kellő módon figyelni.

Horváth Arthur törvényszéki orvos szakértő véleményében kiemelte, hogy a kimerültség a hosszú szolgálat után tényleg bekövetkezett az állomáselőjárónál és a fáradtság hatását érezték a többi vádlottak is.

Des Combes Henrik műszaki tanácsos véleménye szerint a három vádlott hibájából történt a halálos összeütközés, mert ha egyik is teljesítette volna kötelességét és figyelmesebb akkor elkerülhető lett volna a szerencsétlenség.

A bíróság a perbeszédok elhangzása után megállapította a vádlottak bűnösségét gondatlanságból okozott emberölésben, gondatlanságból okozott súlyos testisérülésben és közveszélyű cselekményben. Gacsályit és Lándorit ezért 120-120 pengő, Dürögöt pedig 80 pengő pénzbüntetésre ítélték. Az indoklásban hangsúlyozta a bíróság, hogy a állomásvezetővel szemben enyhítő körülménynek vették hozzá szolgálatát, nagy fáradtságát, de a váltókezelő védekezését nem fogadták el, mert előző nap nem a vasút szolgálatában végzett munkájában fáradt el. Megállapították azt is, hogy az elhalt Fábrián mozdonyvezető is gondatlan volt, nem eléggé óvatosan vezette vonatát a macsi állomásra. Az ítélet nem jogerős.

— Egyre folynak a letartóztatások Romániában. A lázadás ügyében folyó vizsgálat során tegnap újabb 30 embert tartóztattak le. A bukaresti hadbírószék 167 vádlott közül 111-et elítélt, 56-ot felmentett. Vidéken eddig 3035 embert vettek őrizetbe és 1110-nek az ügyében már ítéletet is hoztak.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám,
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc.
1-én reggel 8-tól, márc. 8. reggel 8-ig:
„Aranygyal” Piac uca 50. szám,
telefon: 24-53 — „Reménység” Csapó
uca 22. telefon: 14-21. — „Isteni
gondviselés” Petőfi-tér, telefon: 32-81
„Sas” Hatvan uca 66. telef.: 11-93.

ÁLOM

Jártam fenn a Hadak-útján.
Megálltam a Remény Kútján.
Láttam sok-sok hősi arcot,
Végig néztem ősi harcot.
— Láttam ezer év kódében.

Láttam Nyugat népét szólni.
Nem tudtak már bünt koholni.
A magyarról mind azt mondták:
A nyugati Nagy Kultúrát,
A magyarok kardja védte:

A Kárpátok szent bérében,
A magyarok jó kedvében,
Járták a szép esikősesárdást,
Rájuk Nyugat hintett áldást,
— S nem volt Krisztus arcán bánat.

Vékony Antal.

— Tassy Miklós debreceni II o. adó-
tisztet Szatmárnémeti városához adó-
hivatali ellenőrré nevezte ki a bel-
ügyminiszter.

— Dr. Vitéz Füzessy Rudolf debreceni
bíró törvényszéki titkár a debreceni já-
rásbíróvá nevezte ki.

— Kántor József vallásoktató lel-
kész, a vallásoktató bizottság előadója,
országos titkár, Budapestre ment kon-
ferenciára, ott hirtelen rosszul lett.
Megállapították, hogy vaksúlyuladása
van, de ott nem operáltatta meg ma-
gát, mert vágyakozott családját látni.
Debrecenbe hozták és kiszállították
egyenesen a klinikára, ahol megoperá-
llták. Az operáció sikerült, a beteget
számosan felkeresték.

— Az angol királyi pár látoga-
tást tett Glasgowban, ahol meg-
tekintették a kikötői berendezést
és elbeszélgettek a dokkmunká-
sokkal. A király kérte a munká-
sokat, hogy tekintsék hazafias kö-
telességüknek a beérkezett áruk
minél gyorsabb kirakását.

— A szófiai angol követségen az el-
otázási készülődések közben tegnap
ünnepséget tartott. A követségnek egy
físz viselője házasságot kötött egy
angol nővel. A házasságkötésen jelen
volt Rendell angol és Harl amerikai
követ.

— A bolgár államtanács, mint a esü-
törtéki hivatalos közlemény jelenti,
rendeleti úton a polgári mozgósítás
szolgálatába állítja az orvosokat,
gyógyszerészeket, valamint mindzok-
lat a személyeket, akik a népegész-
ségügyi hatóságok kebelébe tartoznak.

— A zágrábi tavaszi vásáron Orosz-
ország most vesz először részt. Az
orosz kiállítási csarnoknak külön
antoszalonja lesz, ahol bemutatják az
orosz gyártmányú gépkocsikat.

— Vasárnap kiosztják az ipa-
rosok kiténtetéseit. Az Ipartestület
jubileuma alkalmából sok ipa-
rosi kiténtetést, de nem mindenki
vette át az oklevelet. A vissza-
maradt kiténtetéseket vasárnap
délután 5 órakor osztják ki a tes-
tület dísztermében. Miniszteri,
kamari, IPOK és testületi kitént-
tetésekről van szó. Ezzel együtt
beverik a zászlószegeket is. Az
Ipartestület kéri azokat, akik
bírtokában zászlószegek vannak,
szíveskedjenek a fenti időben és
helyen megjelenni és a szegeket
elhelyezni. Az ünnepélyes aktus
után családias jellegű vacsora lesz
a Körben, akik ezen résztvevni
szándékoznak, szombaton délig je-
lentsék be az ipartestületi hivatal-
ban.

A tragikus hirtelenséggel elhunyt diák megható temetése

A tragikus hirtelenséggel meghalt
Keresztessy Sándor főgimnáziumi diák
temetése óriási részvét mellett folyt le
Szakolyban. A temetésre dr. Kun Sán-
dor igazgató, dr. Nagy Sándor lelki-
pásztor, vallásos tanár, dr. Molnár Pál,
Ember Ernő osztályfőnök, dr. Sarkady
László tanárok s diáktársai közül
nemesak a VII. A) osztályból a tanuló-
társai, hanem a VII. B)ből is sokan
kimentek. A többi osztályok diákjai is
jól ismerték és szerették Keresztessy
Sándort, amit az is mutat, hogy minél
egy hatvan diák szeretett volna ki-
menni a temetésre, de nem tudtak
autót szerezni, dr. Kun Sándor pedig
félte a diákok egészségét és nem en-
gedte meg — mint ahogy szeretett vol-
na —, hogy kerékpáron menjenek ki
Szakolyba.

A temetési szertartás tegnap délután
3 órakor kezdődött. A fiatal diák holt-
testét a templom előtti téren ravata-
lozták fel. Hatalmas tömeg gyűlt itt
össze, nemesak a község apraja-nagyja,
de a környékből is nagyon sokan je-
lentek meg a temetésen.

A helybeli ref. lelképásztor megható
beszéddel búcsúztatta a fiatalon el-
költözött diákot, aki ott nőtt fel kö-
zöttük, nagy reménységgel voltak élete
íránt ilyen hirtelen kellett elválni
tőle.

A beszéd és közének elhangzása
után osztálytársai közül Papp László,
Zöld Ferenc, Pécsy Károly és Kocsár
László, aki padszomszédja is volt, a
gyászkoosra vitték a koporsót, mely
előtt hosszú menetben sorakoztak fel
elő a leventeszakasz, utána az ottani
leánykör tagjai, majd a dalárda, az-
tán a tanárok, diáktársai, majd a ha-
loltaskoos, melyet a megtört szívű
család tagjai és a nagy gyászoló gyü-
lekezet követelt.

A temetőhöz érve, a koporsót ismét
a diákok, Vitarus Béla, Krieh Ervin,
Erdős László és Dohár István vitték a
sírhoz.

Könnyes szemekkel búcsúzott itt a
kedves jó diáktól dr. Kun Sándor igaz-
gató, aki alig tudott úrrá lenni nagy

Az Iparos Dalegyet első kultúrde-
lutánja. A Debreceni Iparos Dalegyet
ez évben első kultúrdeputánját vasár-
nap délután félégkor rendezte meg a
pártoló tagok számára és tiszteletére
a Korona dísztermében. Belépődíj
nincs.

— 22 éves szakállas eszesemő! Szé-
kesfehérvárott a város egyik külter-
késében 22 év óta pályába takarva
fekszik egy fiú, akinek teste egyáltal-
án nem fejlődött, csupán a feje nőtt
meg s az arcán a szakáll is kiütöközt
már.

— Schaff Margit tánciskolájában,
„Szárnyaskerek” (Hunyadi uca 9.) —
hetedikét tanévfolyam kezdődik.

— Újabb panamai támaszpont-
kat kap az Egyesült Államok a
panamai köztársaságtól a esatorna
övezetén kívül. Az erre vonatkozó
közlemény nem jelzi az átengedett
támaszpontok számát.

— Leégett Grönland egyetlen
fogháza vígyázatlanság követke-
zésében. Az óriási szigetnek ez az
egy fogháza volt és ebben is mind-
össze egyetlen fegyene állt, akit
azonban kimentettek.

— Halálra sebezte önmagát egy
munkás. A debreceni sebészeti
klinikára beszállították életveszé-
lyes állapotban Erdélyi Sándor
pikológiai munkást, akinek a hasa
volt felvágva. Azonnal operálni
akarták, de arra már nem kerül-
hetett sor, mert meghalt. A halá-
los sérülést, mint a vizsgálat so-
rán eddig megállapították úgy
szenvetde el a munkás, hogy épü-
letbontásnál dolgozott. Munka-
közben egy gerenda, melyen állott,
megesúzott a lába alatt és ahogy
egyensúlyban akarta magát tar-
tani, a kezében lévő éles szekere-
vel a hasába vágott. Az éles szer-
szám átvágta a hasfalat és halálos
sebet okozott.

fájdalmán. Jellemzte Keresztessy
Sándor kiválóságát s hogy milyen
nagy veszteség ennek az ifjúknak a ha-
lála a magyar ifjúságra. Megfogadta,
hogy mintaképül fogják állítani az
ifjúság elé Keresztessy Sándort.

Mélyen megható volt Papp László
beszéde, aki diáktársai nevében bú-
csúztatta a jóbarátot.

Keresztessy Sándor nemesak kitűnő
diák volt, hanem agilitása az önkép-
zőkör alelnökévé és a táj- és népkutató
osztály igen tevékeny tagjává is
avatta.

Sírjára nagyon sok koszorút, esok-
rot és virágot helyeztek a kegyelet-
szerető szívek, melyek bensőleg osz-
toztak a mélyen sújtott család gyá-
szában.

KERESZTESSY SANDOR
fényképe, melyet édesanyja vett fel
róla halála előtti napon, abban a ruhá-
ban, melyben a székely botkrétában
szerepelt.

— Angol repülő altábornagy re-
pülőszerelessége. Az angol
légügyi minisztérium jelenti, hogy
Breese repülő-altábornagy szolgál-
tatlanság közben repülőgépszere-
lessége következtében életét
vesztette.

— Eszaki fény volt látható Horvát-
országban. Az égbolton feltűnt erős
vörös fény szélén zöld árnyalat mutat-
kozott. Érdekes, hogy a tünnemény ide-
jén zavarok keletkeztek az áramszol-
gáltatásban és a rádiókészülékek sem
működtek.

— Homokszaktöréssel kezdődött
épülettel a szerdai nap folyamán.
A rendőrség a baloldali elemek el-
len indított tisztogatási tevékeny-
sége során több letartóztatást esz-
közölt és röpiratokat kobozott el.

— Fogadásból négy liter denaturált
szeszt ivott meg egyúttal Konti La-
jos hejőszalontai fiatal gazda. Kis idő
mulva azonban holtan fordult le a
székéről. Alkoholmérgezés okozta ha-
lálát.

— Zsidó istentisztelet. A debreceni
statusquo-ante izraelita anyahitközség
templomaiban az istentisztelet kezdje
március hó 7-14. Pénteken este mind-
két templomban félhat órakor, szom-
baton reggel 7 órakor, délelőtt a Ká-
pólnási uccában (ifjúsági) negyed 10
órakor, a felnőtteknek fél 11 órakor,
délután a Kápolnási uccában (ifjúsági)
félégkor órakor, mindkét templomban
félhat órakor, este 6.20 órakor, köznap
reggel mindkét templomban félhat óra-
kor, este 5.50 órakor, szerda este mind-
két templomban 5.45 órakor, csütör-
tökön reggel félhat órakor, az ifjúsá-
nak a Kápolnási uccában 8 órakor. —
Hitszónokiat pénteken este a Kápolnási
uccában. — Rabbiság.

— Istentisztelet ideje az orth. Izs.
templomban. Pénteken délután 5.25 óra-
kor. Szombaton délelőtt 8 órakor, dél-
után 4 órakor. Szombat kezdete 5.15
órákor. kimenetel 6.25 órákor.

x A „Ferenc József” keserűvíz rég-
óta kitűnően bevált háziszser megrög-
zött székrekedésnél és annak minden-
féle káros következményeinél; biztos,
enyhe és gyorsan ható természetes has-
hajtó, mely számos betegségnél az
emésztést javítja és az étvágyat foko-
za. Kérdezze meg orvosát!

— A kollégiumi Kántus vasárnap
délután öt órakor a Kollégium díszter-
mében kegyes alapítói emlékére ünne-
pélyt rendez. Megnyitó beszédet dr.
Erdős Károly egyet. tanár mond. Több
enkezsámot ad elő a Kántus, magán-
számokkal szerepelnek: Adorkó László,
Szűcs Mihály, Úrögdy Ferenc, Kajz-
Anna, Zempléni Kornél, Deák Gábor,
Belépődíj nincs.

x Esős tavasz várható! Impreg-
náltassa tavaszi- és ballonkabát-
jait Koneznál, Péterfia 30.

— Budapest lakosságának lélek-
száma 1.162.822. Az ezévi népszámlálás
előzetes eredménye Budapestre vonat-
kozóan: a magyar fővárosnak 1941
január 31-én éjfélikor 1.162.822 lakosa
volt. Ez a szám példanélküli gyarapo-
dásról ad képet.

— Minden finn család veteményes
kertet létesített. A finn állami termelési
bizottság javaslattal fordult a közők,
tatásügyi miniszterhez, hogy az idei
tanévet már május 21-én tejezzék be
az iskolák, minthogy a tanuló ifjúság
igen fontos szolgálatokat tehet a me-
zőgazdaságban és különösen a tavaszi
munkálatok teszik szükségessé közre-
működését. Az idén ugyanis minden
finn család veteményeskertet létesített
és a kertek művelése május második
felében sok munkaerőt igényel.

— Hírek a rendőrségről. Jelentet-
ték a kapitányságon, hogy a Tüzer
uca 4. számú telken dolgozó munka-
soknak ismeretlen tettes ellopta a szer-
számait 86 pengő értékben. — Neu-
mann Miklós kabai lakos a debreceni
pályaudvaron várta a vonat indulását
és maga mellé tette a bőröndjét. Egy
ismeretlen férfi megkérte: hogy ráül-
hessen, mert már nem volt hely a pa-
don, Neumann megengedte. Nem sok-
kal később elaludt és mire felébredt,
eltűnt a bőrönd a rajta helyet foglalt
idegennel együtt.

— A román népszavazás végle-
ges eredménye a következő:
2.890.403 szavazatot adtak le ös-
zesen, ezek közül 2.887.758 Antonescu
politikája mellett, 2672 pedig az
államvezető politikája ellen szava-
zott.

— Gruber Lajos ügyét március
20-án tárgyalja a Kúria. Ugyan-
ekkor kerül sor az úgynevezett
nyílas eszmevédelmi csoport többi
tagja ügyének tárgyalására. A
büntetőtörvényszék ötös tanácsa,
mint ismeretes, Gruber Lajost fel-
mentette, több társát azonban el-
ítélte. Az ügy semmiségi panasz
folytán kerül most a Kúria elé.

— Az angol kormány elhatározta,
hogy a jövőben egylőre nem hív be
többé katonai szolgálatra mezőgazda-
sági munkásokat.

— A brit hajóhad több egysége
hosszabb gyakorlatokat tartott a
gibraltári szorokban. Pénteken La
Caleta előtt ismét sor kerül ha-
sonló gyakorlatokra.

— A kiténtés lejártá után vis-
zátért Debrecenbe a híres had-
házi tolvaj és azonnal lopni akart.
Régi ismerőse a debreceni rendő-
rségnek a hajdúhadházi Köke-
nyessy Bálintné. Többször volt
már lopás miatt elítélve. Szokása
az, hogy vásárolni akar az üzle-
tekben, de mindig csak lop. Leg-
utóbbi lopása után kiténtették a
város területéről. A kiténtés mos-
tanában járt le és természetesen,
hogy Kökenyessyné azonnal elt a
alkalommal és újra megjelent
Debrecenben. Magával hozta
Szűcs Imréné is. Bementek vásár-
lás ürügyével a Kossuth uccán az
Asztalos-féle rőfős üzletbe és egy
vég vásznat akart Kökenyessyné
ellopni. Nem volt szerencséje,
mert tetten érték és átadták a
rendőrségnek. A tolvaj asszony a
társával együtt őrizetbe került.
Átadják az ügyészségnek.

SZÍNHÁZ, FILM, SZÓRAKOZÁS

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Március 7-én, pénteken este: **Muzsikások, A) bérlet.**
Március 8-án, szombaton este: **Farsangi esküvő.**
Vasárnap délután: **Az ördög nem alszik.**

Vasárnap este: Tokaji aszu.

Muzsikások

Paul Schurek háromfelvonásos életképnek nevezi darabját, de mi is megállapítjuk, hogy ez a darab valóban hamisítatlan nagy és külvárosi életkép, mely mindvégig olyan fordulatos és annyira érdekes, mulatságos és emberi, hogy nem kevés élvezettel néztük végig. Meséje ősi, mert arról szól, hogy a gyermek még meg sem született, máris milyen előnyösen tudja meg a csirkefogót is megváltoztatni. Annyi valószínűség és lélektan van ebben a darabban, hogy nem tudjuk eléggé visszaadni amúgy se, de ajánlhatjuk mind szívesebben körök számára, hogy nézzék meg, szeressék meg rajta keresztül a gondolatot, azt, hogy nincs szebb és nagyobb érzés, mint az érkező gyermek által kiváltott szülői érzés.

Alszegehi Lajos rendezte az előadást gondolat, nagy körültekintéssel, aprólékos és tanulmányos felkészültséggel. Nemcsak beállította a darabot, de élt a három felvonás minden jelenetében. És mint a darab egyik „hőse”, szintén méltán aratott sikert és nyílt színi tapsot, mert iszákos, züllött uccal muzsikusa valóban átkozottul valószínű, lélektan figura volt. Annyi színnel és odaadással állította színre az elsodort embert, ahogy csak nagy művészek tudnak átélni szerepeket. Sallay Károly első komoly bemutatkozása volt Zsuzsu bájos, kedves, szenvedő, de győzelmes asszonyi szerepében. Érzéke, tudása, nagy felkészültségű kitűnő színésznőt ígér a tegnapi nagy sikere után. **Somogyváry Rudolf** olyan marokbamászóan „bitang” kiltelki legény volt, hogy csendesebb vidéki helyen előadás után talán megverik a jobbérzésű nyárspolgárok. **Pompás figurát** alakított **Bakos Gyula** Tóni bölcsekedő, de az árral együtt úszó ember alakjából. **Kiss, Tóth Kitty, Gállyak Péter és Czombál József** egészítették még ki az együttest.

A nem túlságosan nagyszámú közönség nagyon jól szórakozott és őszintén tapsolt, nem egyszer nyílt színi tapsal ünnepelte a szereplőket.

Színházi iroda jelentése:

MA ESTE IS A NAGY SIKERT ARATOTT „MUZSIKUSOK”

Vitéz Bánky Róbert társulata ma este A) bérletben megismétli a bemutatott nagy sikert aratott MUZSIKUSOK előadását. A remek, vidám nagyvárosi életkép a legnagyobb színpadi siker Vasváry János szellemes fordításában, Alszegehi Lajossal, Sallay Kornéliával, Somogyváry Rudolfal, Bakossal a főszerepekben.

Szombaton délután filléres helvárakkal a kedves, hangulatos, pompásan szórakoztató operett, a MEGIS SZÉP AZ ÉLET kerül előadásra. Szombaton este közönségre FARSANGI ES-KÜVŐ.

Vasárnap este Halassy Mariska élményt jelentő alakításával Tarczali Darázs Katalin szerepében, vitéz Bánky Róbert fellépésével a TOKAJI ASSZU. Vasárnap délután közönségre AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK, a szezon nagy vigjátéksikere.

Színházi kistükör:

HALASSY MARISKA, ez a nagyszerű művésznő, aki esztendőnk során át remek alakítások sorozatával bizonyította be, hogy odatartozik a magyar színjátszás kivételes értékei közé, jött vasárnap este a „Tokaji aszu”-ban Tarczali Darázs Katalin szerepét. — Ebben a szerepben egyik legnagyobb alakítását nyújtja Halassy Mariska, aki mióta a Bánky társulattal visszatért Debrecenbe, egyik forró sikert a másik után aratja páratlan művészetével, mely az „Altegero” Mária Teréziájától a „Farsangi esküvő” Stanczi néniéig a legszelebb művész-skálát ragyogtatta a közönség felé. A „Tokaji aszu” vasárnapi előadásának másik érdekessége

hogy vitéz Bánky Róbert, akinek minden fellépése eseményszámba megy, játssza a szerelmes fiskális szerepét.

A „KALAND” Mára! Sándor híres színműve, az utóbbi idők legszebb, legművészebb darabja, mely hosszú hónapok óta változatlanul zsúfolt házakkal fut a budapesti Nemzeti Színház Kamaraszínháza műsorán, néhány nap múlva a Csokonai Színházban is színre kerül. Rajnay híres szerepét vitéz Bánky Róbert briliáns alakításán át láthatja meg a debreceni közönség. Tökés Anna szerepét Buday Tusi játssza remekül, míg a többi főszerepet Botond Mária, Kmetty, Gáti alakítják.

Vígshízház. „Balalajka”, mint a címe is mutatja, orosz témájú, nagy

lényvel és sok költséggel kiállított filmoperett, melynek külön érdekessége, hogy magyar főszereplője van. Halmassy Ilona szereplésével, akire méltán lehetünk büszkék. Az operett orosz muzikája külön értéket jelent.

A Munderley-ház asszonya, az utóbbi idők legszebb, legművészebb filmje került bemutatásra az Apollóban. A halott asszony emlékével bírkózó törékeny fiatal asszony küzdelme a nézőben is fojtott, nyomasztó érzéseket kelt, míg ez a feszültség az utolsó jelenetekben fel nem oldódik a maradéktalan művészi élmény nemesítő utóéletemben. A szereplők játéka, a rendezés, fényképezés egyképpen utóéletlenül finomságú.

Háromszoros gyilkosság Sarkadon

A gyilkos agyonütötte Ungor Sándor baromfikereskedőt, feleségét és 10 éves fiát

Ismeretlen tettes mára virradó éjszaka Sarkadon bezörgött Ungor Sándor baromfikereskedő lakásába. Ungor ajtót nyitott, mire súlyos baltacsapások érték és azonnal meghalt. A gyilkos ezután behatolt a lakásba és Ungor Sándornét is agyonütötte. Ungorék 10 éves fia felébredt és kirohant az

uccára. A gyilkos utána szaladt és két baltacsapással a gyermeket is leütötte úgy, hogy ez is azonnal meghalt. Az eddigi megállapítás szerint a gyilkos a lakásból nem vitt el semmit. A csendőrség a gyilkos kézrekerítésére erélyes nyomozást indított.

Vasúti forgalom Magyarország és a Szovjet-Unió között

Illetékes helyről származó értesülés szerint a magyar-szovjet vasúti forgalom a Munkács—Völöc—Lavocne—Lemberg vonalon fog lebonyolódni. A határszakaszon két sínpárt fektetnek le, az oroszok részéről széles sín-

párt. Völöcön fog lezajlani a teherrakományok átrakása és az utasok átszállása. A májusi vasúti menetrendben 50—52 óras gyorsvonati összeköttetés lesz felvéve Budapest—Moszkva között.

Új gyógyszert alkalmaznak igen sikeresen a debreceni szemklinikán

Érdekes bemutatások az Orvosegylet ülésén

Tegnap délután tartotta a debreceni Orvosegylet a belklinikai tantermében tudományos ülését, amelyre nagyszámú orvosközönség gyűlt egybe. Ott láttuk dr. Hüttl Tivadart, dr. Bókay Zoltánt, dr. Fernet Bélát, dr. Jankovich Lászlót, dr. Orsós János Imrét, dr. Borsos-Nachtnébel Ödönt és dr. Sántha Kálmán professzorokat, akik magántanárt és Debrecen orvostársadalmának több kimagasló tagját.

Verzár Gyula professzor, elnök nyitotta meg az ülést. Szavai után dr. Majerszky Klára tanársegéd a szokatlan subdurális agyi vérzés egy különleges esetét mutatta be. Kettesy Aladár professzor három igen érdekes szemészeti esetet mutatott be: az elsőben a heges szemhéjbefordulás új műtétmódját ismertette. A szemhéjbefordulás esetén a szempilla a szemet magát soroja, így a szem gyakorlatilag nem használható. Kettesy professzor bemutatott beteget az új műtét eljárással végrehajtott műtét után az egyik szemére teljesen meggyógyult, a másik szemén pedig legalább részben megállították a baj továbbterjedését. A második bemutatásban egy, a szakirodalomban ismeretlen hatalmas nagyságú corneának hályogoperációját ismertette Kettesy Aladár. Részletesen bemutatta a varrásokokat is, amelyeknél nő hajjal — mert egyedül ez használható erre a kényes esetre — varrják össze a felmetszett corneát. Utolsó bemutatásában Kettesy professzor a szemtuberkulózisnak egy esetében újfajta gyógyszerrel történt kezelés eredményeit tárta fel a hallgatóság előtt. Az új gyógyszer a rubropen-perhepar, amelyet éppen a debreceni klinikán kezdtek el először alkalmazni és igen értékes gyógyítási eredményeket tud felmutatni a szemtuberkulózisnál. Ez a kór, amely abban különbözik az általánosan ismert tőltől, hogy sem gümő, sem tubercillus nem fordul elő a megbetegedett szemben, egyszerű, de rohamos rombolást visz véghez a szem állagában. Ennek a rohamos rombolásnak sikerült gátat vetnie Kettesy professornak az új gyógyszer alkalmazásával. Ez az alkalmazás injekciók és táblétták alakjában történik. Egyedüli hátránya az új gyógyszernek, amint

azt a hozzászólók is kifejezték, hogy igen magas az ára.

Kettesy professzor nagyértékű bemutatásához Kovács Ferenc, Orsós János Imre professzorok és Jáki Gyula magántanárszólottak hozzá.

Ezután Sántha Kálmán és Hüttl Tivadár professzorok bemutatása következett.

A bőr alatti ideglefutások közötti multiplex daganal egy esetét mutatták be. Sántha Kálmán elméleti és diagnosztikai fejtegetései után Hüttl professzor a műtétet ismertette. A tudományos szempontból jelentős bemutatáshoz Borsos-Nachtnébel Ödön és Orsós János Imre professzorok szóltak hozzá.

Verzár professzor az idő előrehaladtására való tekintettel bejelentette, hogy a tárgysorozatban szerepelt Réthy Aladár és Félégházy Sándor előadása a debreceni, ifjúság elleni küzdelem eredményeiről elmarad és ezt a legközelebbi ülés tárgysorozatára tűzte ki, majd az ülést bezárta.

Parázs botrány esernyőcsalával a debreceni törvényszéken

Csütörtökön délelőtt a debreceni törvényszék első emeletén parázs botrány játszódott le. Egy gyermekirtási per ítélethirdetése után a perveztes leány esernyővel támadt a vasutasra, akitől a tartásdíjat követelte.

— Meggyaláztál, tönkre tettél, ezért meglakolsz! — kiabálta és a kezében lévő esernyővel szaporán csapkodott a meglepett vasutas felé. A vasutast az ügyvédje menteni akarta, de megjárta, mert a kemény fából készült esernyő lecsapott a kezére és olyan ütést kapott, hogy megdagadt a kezefeje.

Kiss János altiszt a harcias perveztes leányt lefogta, de bizony alig bírt vele és csak akkor esillapodott le, amikor a pernyertes vasutast elhagyta az ügyvéd és az altiszt rábeszélésére a törvényszék épületét.

— Radu Florescut, a londoni román követség tanácsosát és a követség titkárát megfosztották állásától.

Gyászroval

Gelér József volt bérkocsis 79 éves korában elhunyt. Temetése pénteken 3 órakor lesz a Köztemető III-as ravatalozó terméből. Lakás: Magoss Györgytér 8. szám. — Gebauer-cég rendezi.

Ózv. Tar Istvánné Marjai Zsuzsanna, (volt Fegyveres Sándorné) 79. éves korában elhunyt. Temetése szombaton 4 órakor lesz a Köztemető III-as ravatalozó terméből. Lakás: Szávay Gyula u. 11. szám. Gebauer-cég rendezi.

Ózv. Nagy Imréné Stefferl Anna életének 79. évében elhunyt. Temetése szombaton délután négy órakor lesz a Köztemető II. A) ravatalozó terméből. Lakás: Károly Ferenc József út 26. sz. Temetését: Fehértől cég rendezi.

Szobonya János gazdálkodó élt 88. évet. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. ravatalozó terméből. Lakás: Fancsika 48. Temetését: Fehértől vállalta rendezi.

Ózv. Kozányi Zoltánné Márton Teréz 87. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Nyomatató ucca 4. Dankó temetkezés.

Ózv. Szabó Zsigmondné Kósa Etelka 83. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félöt órakor lesz a Köztemető II. B) ravatalozó terméből, a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Nógrády Mátyás ucca 10. Dankó temetkezés.

Csávás Tibike 10 hónapos korában elhunyt. Temetése pénteken délután 11 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Macsek Budapestre jön

SZABADKA, március 6. Macsek h. miniszterelnök, a horvát parasztpárt elnöke március 23-án Budapestre utazik. Macsek megtekinti a budapesti mezőgazdasági kiállítást és két napot tölt el a magyar fővárosban, mint a magyar kormány vendége.

Mi lesz a cipőrendelemben?

A MEP „Pártterjesztő” értesülése szerint a cipőrendellel kapcsolatos kérdések végleges rendezése már a legközelebbi napokban várható. Laky Dezső közellátási miniszter kijelentése szerint a jövőben a marhatalpöröhből készült cipőket és eszímákat csak utalvány ellenében szabad kiszolgáltatni. Intézkedés történt arról is, hogy a magyar cipésziparosság ne érezze a korlátozó rendelet hátrányait. A szükségletek kielégítése céljából a rendelkezésre álló bormennyiséget elsősorban olyan lábbelik készítésére kell felhasználni, amelyeket széles néprétegek vásárolnak.

A luxuscipők előállításával kapcsolatban foglalkoznak azzal a tervvel, hogy minden pár új cipő ellenében két régi, még használható cipőt kell beszállítani. Megszervezik a használatlanul maradt cipők és bőrhulladékok gyűjtését is.

Az árellenőrzés országos kormánybiztosának hivatalos meghatározása szerint csak női cipő lehet luxuscipő, mégpedig minden olyan, nők részére készült bőrtalpú lábbeli, amelynek színe nem fekete és nem barna. Luxuscipő a kétféle bőrből készült, a divat mulásának alávetett és minden olyan női cipő, amelynek beszerzési ára húsz pengőn felül van.

— Károly volt román király, aki Portugáliába szökött, Amerikába akar menni. Megszökésekor nem egyenlített ki a több mint 10.000 pezetas szállodai számláját és Székvilágban hagyta Lupescu asszony híres kutyagyűjteményét.

— Kalocsa papsága ásóval, lapáttal szállt szembe az árvízveszedelemmel. A papság egy emberként dolgozott a hősies védőseregben, míg egy másik papi bizottság házról-házra járva otthont és meleg hajlékot szerzett a veszélyeztetett külvárosokból menekültek számára. Gróf Zichy Gyula, az ősz kalocsai érsek beteggyárhoz szegve vezényelte és szervezte meg a kalocsai papság mentő munkáját.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg uca. 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc. 1-én reggel 8-tól, márc. 8. reggel 8-ig: „Aranyangyal” Piac uca. 50. szám, telefon: 24-53 — „Reménység” Csapó uca. 22. telefon: 14-21. — „Isteni gondviselés” Petőfi-ter, telefon: 32-81 „Sas” Hatvan uca. 66. telef.: 11-93.

ÁLOM

Jártam fenn a Hadak-útján.
Megálltam a Remény Kútján.
Láttam sok-sok hősi arcot,
Végig néztem ősi harcot.
— Láttam ezer év ködében.

Láttam Nyugat népet szólni.
Nem tudtak már bünt kohlolni.
A magyarról mind azt mondták:
A nyugati Nagy Kultúrát,
A magyarok kardja védte:

A Kárpátok szent bérében,
A magyarok jó kedvében,
Járták a szép esikősesárdást,
Rájuk Nyugat bűntett áldást,
— S nem volt Krisztus arcán bánat.
Vékony Antal.

— Tassy Miklós debreceni II o. adó-tisztet Szatmárnémeti városához adó-hivatali ellenőrré nevezte ki a hely-ügyminiszter.

— Dr. vívez Füzessy Rudolf debreceni fővárosbíróhoz járásbíróvá nevezték ki.

— Kantor József vallásoktató lelkes, a vallásoktató bizottság előadója, országos hitkár, Budapestre ment konferenciára, ott hirtelen rosszul lett. Megállapították, hogy vakbélgyulladásra van, de ott nem operáltatta meg magát, mert vágyakozott családját látni. Debrecenbe hozták és kiszállították egyenesen a klinikára, ahol megoperálták. Az operáció sikerült. A beteg teljesen felkeresték.

— Az angol királyi pár látogatást tett Glasgowban, ahol megtekintették a kikötői berendezést és elbeszélgettek a dokkmunkásokkal. A király kérte a munkásokat, hogy tekintsék hazafias kötelességüknek a beérkezett árúk minél gyorsabb kirakását.

— A szófiai angol követségen az elutasítási készülődések közben tegnap ünnepség volt. A követségnek egy tiszt viselője házasságot kötött egy angol nővel. A házasságkötésen jelen volt Rendell angol és Harl amerikai követ.

— A bolgár államtanács, mint a esztörtéki hivatalos közlemény jelenli, rendelteti úton a polgári mozgósítás szolgálatába állítja az orvosokat, gyógyszerészeket, valamint mindazokat a személyeket, akik a népegészségügyi hatóságok kebelébe tartoznak.

— A zágrábi tavaszi vásáron Oroszország most vesz először részt. Az orosz kiállítási csarnoknak külön antoszalonja lesz, ahol bemutatják az orosz gyártmányú gépkocsikat.

— Vasárnap kiosztják az iparosok kitüntetését. Az Ipartestület jubileuma alkalmából sok iparost kitüntettek, de nem mindenki vette át az oklevelet. A visszamaradt kitüntetésekét vasárnap délután 5 óraor osztják ki a testület dísztermében. Miniszteri kamarai, IPOK és testületi kitüntetésekéről van szó. Ezzel együtt beverika zászlószegeket is. Az Ipartestület kéri azokat, akik birtokában zászlószegek vannak, szíveskedjenek a fenti időben és helyen megjelenni és a szegeket elhelyezni. Az ünnepélyes aktus után családias jellegű vacsora lesz a Körben, akik ezen résztvenni szándékoznak, szombaton délig jelentsek be az ipartestületi hivatalban.

A tragikus hirtelenséggel elhunyt diák megható temetése

A tragikus hirtelenséggel meghalt Keresztessy Sándor főgimnáziumi diák temetése óriási részvét mellett folyt le Szakolyban. A temetésre dr. Kun Sándor igazgató, dr. Nagy Sándor lelkipásztor, vallásnár, dr. Molnár Pál, Ember Ernő osztályfőnök, dr. Sarkady László tanárok s diáktársai közül nemcsak a VII. A) osztályból a tanulótársai, hanem a VII. B) -ből is sokan kimentek. A többi osztályok diákjai is jól ismerték és szerették Keresztessy Sándort, amit az is mutat, hogy mintegy hatvan diák szeretett volna kimeneni a temetésre, de nem tudtak autót szerezni, dr. Kun Sándor pedig féltette diákjai egészségét és nem engedte meg — mint ahogy szerették volna —, hogy kerékpáron menjenek ki Szakolyba.

A temetési szertartás tegnap délután 3 órakor kezdődött. A fiatal diák holttestét a templom előtti téren ravatalozták fel. Hatalmas tömeg gyűlt itt össze, nemcsak a község apraja-nagyja, de a környékből is nagyon sokan jelentek meg a temetésen.

A helybeli ref. lelkipásztor megható beszéddel búcsúztatta a fiatalon elköltözött diákot, aki ott nőtt fel közöttük, nagy reménységgel voltak élete iránt ilyen hirtelen kellett elválni tőle.

A beszéd és közének elhangzása után osztálytársai közül Papp László, Zöld Ferenc, Pécsy Károly és Koesár László, aki padszomszédja is volt, a gyászkoesira vitték a koporsót, mely előtt hosszú menetben sorakoztak fel elől a leventeszakasz, utána az ottani leánykör tagjai, majd a dalárda, aztán a tanárok, diáktársai, majd a holtaskoesi, melyet a megtört szívű család tagjai és a nagy gyászoló gyülekezet követett.

A temetőhöz érve, a koporsót ismét a diákok, Vitárius Béla, Krisch Ervin, Erdős László és Dohár István vitték a sírhoz.

Könnyes szemekkel búcsúzott itt a kedves jó diáktól dr. Kun Sándor igazgató, aki alig tudott úrrá lenni nagy

fájdalmán. Jellemzte Keresztessy Sándor kiválóságát s hogy milyen nagy veszteség ennek az ifjúnak a halála a magyar ifjúságra. Megfogadta, hogy mintaképpül fogják állítani az ifjúság elé Keresztessy Sándort.

Mélyen megható volt Papp László beszéde, aki diáktársai nevében búcsúztatta a jóbarátot.

Keresztessy Sándor nemcsak kitünő diák volt, hanem agilitása az önképzőkör alelnökévé és a táj- és népköltésosztály igen tevékeny tagjává is avatta.

Sírhára nagyon sok koszorút, eszort és virágot helyeztek a kegyeletes szerető szívek, melyek bensőleg osztoltak a mélyen sujtott család gyászában.

KERESZTESSY SÁNDOR fényképe, melyet édesanyja vett fel róla halála előtti napon, abban a ruhában, melyben a székely bolkrétában szerepelt.

— Angol repülő altábornagy repülőszerelessége. Az angol légügyminiszterium jelenti, hogy Beese repülő-altábornagy szolgálatteljesítés közben repülőgépszerelésében életét vesztette.

— Északi fény volt látható Horvátországban. Az égbolton fellüő erős vörös fény szelén zöld árnyalat mutatkozott. Érdekes, hogy a tünnemény idején zavarok keletkeztek az áramszolgáltatásban és a rádiókészülékek sem működtek.

— Homokszáktorlásokkal vetek körül Szófiában minden középületet a szerdai nap folyamán. A rendőrség a baloldali elemek ellen indított tisztogatási tevékenysége során több letartóztatást eszközölt és röpiratokat kobozott el.

— Fogadáshól négy liter denaturált szeszt ivott meg egyúttében Konti Lajos hejósáralant fiatal gazda. Kis idő múlva azonban holtan fordult le a székéről. Alkoholmérgezés okozta halálát.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje március hó 7-14. Pénteken este mindkét templomban félhat órakor, szombaton reggel 7 órakor, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) negyed 10 órakor, a felnőtteknek fél 11 órakor, délután a Kápolnási uccában (ifjúsági) félégó órakor, mindkét templomban félhat órakor, este 6.20 órakor, köznap reggel mindkét templomban félhat órakor, este 5.50 órakor, szerda este mindkét templomban 5.45 órakor, csütörtökön reggel félhat órakor, az ifjúságnak a Kápolnási uccában 8 órakor. — Hítségönoklat pénteken este a Kápolnási uccában. — Rabbiság.

— Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 5.25 órakor. Szombaton délelőtt 8 órakor, délután 4 órakor. Szombat kezdete 5.15 órakor. kimenetel 6.25 órakor.

x A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitéően bevált háziszor megrögött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hasajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— A kollégiumi Kántus vasárnap délután öt órakor a Kollégium dísztermében kegyes alapítói emlékére ünnepélyt rendez. Megnyitó beszédet dr. Erdős Károly egyet. tanár mond. Több enekszámot ad elő a Kántus, magán-számokkal szerepelnek: Adorkó László, Szücs Mihály, Ürögdy Ferenc, Káiz Anna, Zempléni Kornél, Deák Gábor, Belépődij nincs.

x Esős tavasz várható! Impregnáltassa tavaszi- és ballonkabátjait Koneznál, Péterfia 30.

— Budapest lakosságának lélekszáma 1.162.822. Az ezévi népszámlálás előzetes eredménye Budapestre vonatkozóan: a magyar fővárosnak 1941. január 31-én éjfélkor 1.162.822 lakosa volt. Ez a szám példanélküli gyarapodásról ad képet.

— Minden finn család veteményeskertet létesített. A finn állami termelési bizottság javaslattal fordult a közoktatásiügyi miniszterhez, hogy az ídel tanévet már május 21-én fejezzék be az iskolák, minthogy a tanuló ifjúság igen fontos szolgálatakat tehet a mezőgazdaságban és különösen a tavaszi munkálatok teszik szükségessé közreműködését. Az idén ugyanis minden finn család veteményeskertet létesített és a kertek művelése május második felében sok munkaerőt igényel.

— Hírek a rendőrségről. Jelentették a kapitányságon, hogy a Tüzér uca. 4. számú telken dolgozó munkásoknak ismeretlen tettes ellopta a számaikat 86 pengő értékben. — Neumann Miklós kabai lakos a debreceni pályaudvaron várta a vonat indulását és maga mellé tette a bőröndjét. Egy ismeretlen férfi megkérte, hogy ráülhessen, mert már nem volt hely a padon, Neumann megengedte. Nem sokkal később elaludt és mire felébredt, eltűnt a bőrönd a rajta helyet foglalt idegennel együtt.

— A román népszavazás végleges eredménye a következő: 2.890.403 szavazatot adtak le összesen, ezek közül 2.887.758 Antonosen politikája mellett, 2672 pedig az államvezető politikája ellen szavazott.

— Gruber Lajos ügyét március 20-án tárgyalja a Kúria. Ugyanekkor kerül sor az ügynevezett nyilas eszmevédelmi csoport többi tagja ügyének tárgyalására. A büntetőtörvényszék ötös tanácsa, mint ismeretes, Gruber Lajost felmentette, több társát azonban elítélte. Az ügy semmiségi panasz folytán kerül most a Kúria elé.

— Az angol kormány elhatározta, hogy a jövőben egyelőre nem hív be többé katonai szolgálatra mezőgazdasági munkásokat.

— A brit hajóhad több egysége hosszabb gyakorlatokat tartott a gibraltári szorosban. Pénteken La Caletta előtt ismét sor kerül hasonló gyakorlatokra.

— A kitiltás lejártá után vizsztatér Debrecenbe a híres hadházi tolvaj és azonnal lopni akart. Régi ismerőse a debreceni rendőrségnek a hajdúhadházi Kökényessy Bálintné. Többször volt már lopás miatt elítélve. Szokása az, hogy vásárolni akar az üzletekben, de mindig csak lop. Legutóbbi lopása után kitiltották a város területéről. A kitiltás mostanában járt le és természetes, hogy Kökényessy né azzonnal elt az alkalommal és újra megjelent Debrecenben. Magával hozta Szücs Imréné is. Bementek vásárlás ürügével a Kossuth uccán az Asztalos-féle rőtös üzletbe és egy vég vásznat akart Kökényessy né ellopni. Nem volt szerencséje, mert tetten érték és átadták a rendőrségnek. A tolvaj asszony a társával együtt őrizetbe került. Atadják az ügyészségnek.

— Napirenden vannak a befűrészek és lopások az elsőtétített Bukarestben. Emiatt az őrszemélyzet létszámának felemelését kérik.

— Szétmarta az erős pálinka a józsai fiú nyelősővét. Hirt adtunk arról, hogy Gái Imre 13 éves józsai gyermeket halva találták. Az orvos szerint alkoholmérgezés történt. A vizsgálóbíró elrendelte a boncolást, melynek során megállapították, hogy tényleg alkoholmérgezés történt és a gyermek olyan erős pálinkát ivott, hogy a nyelősővét öt centiméteres darabon teljesen szétmarta. A gyermek, akit azzal küldtek Debrecenbe, hogy itt pálinkát vásároljon, útközben ivott az erős italból és fél litert fogyasztott el. A vizsgálat az ügyben tovább folyik.

Vasárnap DVSC-BVSC

Az NB II. akadályversenyében az élen haladó és az eddigi akadályokat simán végző DVSC vasárnap újabb rehez akadály elé kerül: a BVSC kiegyensúlyozott és jó erőkből álló csapatával kell megmérkőznie a bajnoki pontokért. A DVSC játékosgárdája, amely a tél folyamán tetemesen meggyarapodott — egy-két kivételtől eltekintve — inkább csak mennyiségben, mint minőségben, már kezd összehozni a védelem biztonságát növelésért, a csatársor egyénileg kiváló képességű tagjai lassan „összejönnek”, a fedezetor az, amelytől lényegesebb javulást várunk. Ha ezek bekövetkeznek, akkor lelkes játékkal a DVSC megszerezheti a honi pályán, a hazai közönség buzdításával a két pontot, melyre a DVSC-nek az első hely megtartása végett igen nagy szüksége van.

A mérkőzés vasárnap délután három órai kezdettel kerül lejátszásra a nagyerdői Stadionban. A mérkőzést Palásti vezeti.

Kiadós kétkapos edzést tartott a DVSC tegnap a Stadionban, a játékosok megfelelően mozogtak, változás az összeállításban nem valószínű, mert remény van rá, hogy a miskolci mérkőzésen megsérült Szabó állapota vasárnapra annyira megjavul, hogy vállalhatja a játékot.

Sídlüket beérték a góllövő listán. Az NB II. góllövő listáján az elővasok: Sídlük (DVSC) és Moór (BVSC) 17 góllal, őket az ördi Tóth 15. Kislagi (Lampart), Jávor (Pereces), Futó II. (Pereces), Perényi (Ganz) 14 góllal követi.

Híjúsági válogatott—B) válogatott 4:3. A válogatott góllal Berecz, Füzér és Tóth III. lőtte. Az edzésen felírt Berecz nagy formájú.

Az MLSz közgyűlésén a keleti kerület Tamássy László újságíró, Fedák László tanító és Hubay Kálmán polgármester képviselik.

Közgazdaság

Terménytözsde. Néhány nap múlva lép életbe az a rendelet, amely kötelezővé teszi a kukoricás kenyér bevezetését. Ez természetesen mindentel megelénkíti a kukorica iránti keresletet, ebben bonyolódik le a legnagyobb forgalom, míg a többi cikk üzletmenete nagyon mérsékel, ami vonatkozik ezúttal a magvakra és hüvelyesekre is, melyeknek ára változatlan.

Városi hirdetések

Hirdetmény. Az 1876. VI. tc. 5. paragrafusának harmadik bekezdése értelmében közhírré teszem, hogy a város közgazdasági bizottságának választott tagjai sorában lemondás folytán megüresedett egy tagsági hely a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén fog választás útján betölteni. — Debrecen, 1941 március 6. — Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Gyakorlott újságkézbesítőket, akik árusítanak is és igazolványuk, valamint kerékpárjuk van, jó fizetéssel és magas százalékkal felvesz a kiadóhivatal. 489

Szolid fiút szabótanuló, nak felvesz Gregor, — Püspöki palota, 895

Úgyes kifutófiú felvétetik. Teleki uca 73. Fűszerüzlet, 927

Műszerészsegédet felvesszék. Ajánlatot működés, fizetési igénnyel „Pontos” jellegre kiadóra, 926

ALKALMAZÁST nyér nő

Tizenöt év körüli leány kifutónak felvétetik. Péterfia u. 22. Hátul az udvarban, 931

Varródaiba önálló segédleány és egy tanulóteány felvétetik. Szent Anna u. 25. 932

Varróleányt azonnali belépésre felveszék. — Schreiber, Piac u. 19. 918

ALKALMAZÁST keres nő

Kisgyerekhez is értő fiatal leány nevelőnőnek, vagy idős nő mellé elmenne, vidékre is, — hosszú biznyitványok, Gy. Rózsa, Hosszúhát állomás, Bihar m. 857

Német kisasszony délutánra, délutánra ajánl.

kozik keresztény úrihához. Mohosné. Attila tér 1. 920

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejáró mindenek, ki ebédet is kihord, azonnal felvétetik. — Batthyány 11. Elkezdé, 937

Mindenek főző bejárónő azonnalt, Piac 43. III. udvar 4. ajtó, 936

Bejárónő felvétetik délutáni órákra. Csapó u. 65. 935

Bejáró takarítónő délutáni órákra felvétetik. Batthyány 9. Kereszt-épület, 933

Bejárónőt egész napra felveszék. Falus, Teleki uca 9. 921

Egy fiatal bejárónő felvétetik a délutáni órákra. Jelentkezni Rákóczi u. 18. jobb ajtó 2. 10—11-ig, 919

Bejárónőt takarításához délutáni órákra felveszék. Svetits palota III. lépcső III. em. 12. ajtó, 918

Jó vidéki bentlakó főzéshez érő ajánlkozik. István út 19. szám, második kapu, 916

Bejárónő vagy bentlakó azonnali felvétetik. Kossuth u. 22. Elkezdé, 251

AJÁNLAT

Kosztümjét, kabátját megrendelésre szolid árban. Újjáalakítás 16 pengőért. „Margónál”, Bethlen 29. 1725 3. 20.

Bélyeg! Magyar tömegbéléget, gyűjteményt a legmagasabb napi áron veszek. Magyar bélyegét külföldi adok. Roros, Csapó uca 32. Keresztépület, 1997 3. 7

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönyt, esipkeszővet maradókat 360 szelvényben Rozman, néni. Rothermere u. 36. Keresztépület, 1687 3. 19.

Vasutas és önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíteszék Tegdesnél, Kálmán tér 19. Püspöki palota, 954 3. 9.

Új és használt varrógépek, kerékpárok, alkatrészek, minden géphez javítások jótállással, vétel, csere, Eisenberger, Csapó u. 101. 825 4. 5.

Megérkeztek Ungváry József ceglédi fűszkolájából a gyümölcsfák. Magastörzsű köszmő nagy választékban. — Kaphatók: Garai u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 1774 3. 24.

Mielőtt kabátot, ruhaszükségletet megvanná, forduljon bizalommal Futó Juliskához, ahol olcsón, szép kivitelben a legújabb divat szerint készítenek. Péterfia 37. Tanulóleányok felveszék, 636 3. 31.

Hölgyek figyelmébe! Tardos Danert, víz-, vas-, ondozóást készíteszen. Kerékyártó fodrásznál, Püspöki palota, Déri sarak, 149 3. 25.

Parketta
hulladék tűzifa
3.80 P mázsáknént
11-10 **JOST Parkettgyár**
Epreskertű fatelep.

Timároknak eszerzőhordó felelősséggel mérsek, kell áron készit Varga, Hatvan 68. 146 3. 25.

Hatvan u. 39. új diófa és keményfaháló nagy választékban vásárlás nélkül megtekinthetők, 321 3. 31.

Legmagasabb árban veszek aranyat, ezüstöt, fogaranyat. Altmann Sándor aranyműves, — Piac uca 87. 635 3. 31.

Fűzőt, haskötőt jutányosan készit, keztűket javit Kiss Béláné, Kossuth u. 59. 173 4. 14.

Légyvédelemre, építkezéshez homokot házhoz szállit Vágó József tüzező és építkezési anyagok kereskedése, Károly Ferenc József út 1. szám, telefon: 37-51, 973 3. 9.

Aranyat, ezüstöt, briliánsat legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. szám, 1174 3. 11.

20—27 Gáspár Géza tűzifa és szénraktárának telefonszáma. — Cím: Híd uca 14. 820 4. 5.

Legolesóban fest, hiszlit Weisz Arany János uca 29 Egy férfiruhafűszítés, vasalás 4 P, 1240 vv.

KERESLET

Filegóriát vennék. Telefon (délelőtt) 23—09. 906

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló olesón felkísmeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. sz. Telefon: 30-89. 462 4. 4.

RADIO

Rádiót tökéletesen javit, alakit és modernizál olesón, gyorsan és felhősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapó uca 86. szám, 794 4. 4.

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Szalmon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Hunyadi u. 2. sz. alatt, 534 3. 25.

ÜZELŐ ANYAGOK

Salgótarjáni szeneket, valamint tűzfát raktárról azonnal szállit Békési és Löw, Bánffy u. 4. Telefon 19—45. 1147 3. 13.

AUTÓ

Eladó A J. S. 750 köbcentiméteres 5.5 HP-s oldalkocsis motorkerékpar, Cím a kiadóban, 1747 vv.

Steyer autó, 30-as, kifogástalan állapotban jó gumikkal, bőrüléssel 1500 pengőért más üzlet miatt sürgősen eladó. Ignáth, Hajdúnánás, Boeskey 5. 913

ÜZLETI MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Műhelyhelyiség Csapó uca 41. szám elsőjére kiadó. — Értekezhetni házimesternél, 922

KPADÓ LAKÁS két szobás

Két szoba, fürdőszobás lakás kiadó és egy bútorozott szoba. József kir. herceg u. 9. Május 1-re, 905

KIADÓ LAKÁS háromszobás

3 szobás, fürdőszobás lakás április 1-től havi 80 pengőért kiadó. Megtekinthető hétköznapokon délelőtt 10—2 óra között. Magoss György tér 25. 1768 vv.

Háromszobás összkomfortos lakás május 1-re kiadó. Nagy ügyvéd, Péterfia 2. 926

KIADÓ LAKÁS nagy

Kiadó azonnal a Ferenc József út 22—24. sz. a. 1941. — Cím: Péterfia 2. emeleti 5 szobás, hallos, teljes komfortos lakás, központi fűtéssel. Parteleki a lakásra Debreceni Első Takarékpénztárban, 7-1

Négy szoba, hallos, központi fűtéses lakás május 1-re kiadó. — Szentmondy uca 7. 923

PÚTOROZOTT SZOBA

Komfortos 2 szoba, hallos bútorozott lakás április 1-re kiadó. — Csapó u. 18. Félémelet 1. 929

ELVESZETT

Apollóban tegnapi örárai előadáson új barna bőrkeztűvet, aki megtalálta, tudomásomra jutott, felkérem adja le Vörösmarty u. 4. kaffkáné. Jutalomban részesül. 250

Elveszett vadászskutya, fehérbarna foltos kan, kérem a megtalálót Honvédtenteő u. 25. alá hozni, megfelelő jutalmat kap. 911

VEGYES

Találtatott egy fekete puli kedden délelőtt, Átvehető 2 órától 3 óráig Jánosi uca 53. 915

INGÓSÁG VÉTEL

Mérleget, 100—200 kg-ig, használtat keresek. Karacs, Kar u. 22. 934

INGÓSÁG ELADÁS

Ürészoba garnitúrák, szép régi órák, festmények, szőnyegek, stíli bútorok olesón szerelhetők be az Ingóságközvetítőben, Püspöki bérpalota, 1131 vv.

Gyermek mély koci, kombinált szekrény, háló, ebédlők, jégszekrény, konyhaberendezés eladó. Kossuth u. 48. Keresztépület, 861

Bürgarnitúra (2 fotell, 1 dívány) 100 pengőért eladó Pesti Jánosnál, Kistemplomköz, 938

Ajtó, ablak eladó, száraz tőrmelek töltésnek ingyen elhordható. — Garai u. 13. 930

Bontásból kikerülő eszrep, téglák és tanyagok eladók. Gázgyár u. 6. sz. 928

ELADÓ HAZ

Eladó négyszobás, komfortos úri lakás nagy udvarral, istállóval a város közepén. — Értekezni Deák Ferenc uca 7. 155 vv.

Rákóczi u. 8. számú nagy bérjöveldelmű ház üzletekkel eladó. 420 3. 15.

Eladó egy szép ház, három nyílás gyümölcsösökkel, Alsójózsán, állomáshoz közel. Radics György-féle. — Értekezhetni lehet: Hatvan u. 26. szám, 611

Szappanos u. 12. számú ház eladó. Értekezni Bethlen u. 30. 777

Hajdúszoboszlón, Rákóczi út 88. számú ház sürgősen eladó. Tisztviselőnek, gazdálkodónak igen alkalmas, nagy telek, jó épület. Tulajdonos Budapesden lakik. Zempléni Gusztáv, Ujpesti rakpart 29. Debreceni megbízottam e lap kiadóhivatalában, 755 4. 13.

Eladó Széchenyi uca 40 emeleti erkélyes, nagyobb jövedelmű bérház. Megtekinthető 14—16 óra között. 1263 3. 14.

Hajdúszoboszlón — gyógyfürdőhöz közel — 506 négyszögöl telek és külön házasudvar eladó. Cím: Vitéz Sándor Bernát, Hajdúszoboszló, 858

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban, 2+

Nyíradonyban 5 szobás ház kerttel eladó. Erdőkölödni — Debrecen, Deák Ferenc u. 12. Futó, 817

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban, 4+

Külsővársátrér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban, 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József ucaára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtekinthető a kiadóban, 5+

Olesó házhelyek a Poroszlay úton és az Erdősoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működgyárhoz. — Fürdő uca 2. sz. 240

ELADÓ FÖLD

42 hold jó homok föld tanyával eladó. — Értekezni Bethlen u. 30. 777

Szerkesztő: Jelelő. PÁLFI JÓZSEF
Kiadó: Jelelő: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG

Felölő nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY